Tuindorp Amstelstation

Analyse en stedenbouwkundige variantenstudie

09.09.2025

DZH DZH DZH
de zwarte hond
architecture
urbanism
strategy

Ymere

Inhoudsopgave

1 Cultuurhistorische analyse

2 Deelgebied oost: entreegebied

3 Deelgebied zuid-oost: piggelmee woningen

4 Voorkeursscenario

Cultuurhistorische analyse

1.

Ontwikkelingen door de tijd

Lusthof voor de arbeider

Het uitbreidingsplan voor de Watergraafsmeer, kort voor de oorlog vastgesteld, had als doel het groene, dorpse karakter te behouden. Met sportvelden, recreatie en kleinschalige woningbouw moest de polder een ‘lusthof voor de arbeider’ worden. Amsteldorp belichaamt deze visie met sociale huurwoningen, laagbouw, een groene buitenruimte en kleinschalige verkaveling. Amsteldorp was in de jaren dertig al aangewezen voor snelle realisatie van sociale, grondgebonden woningen.

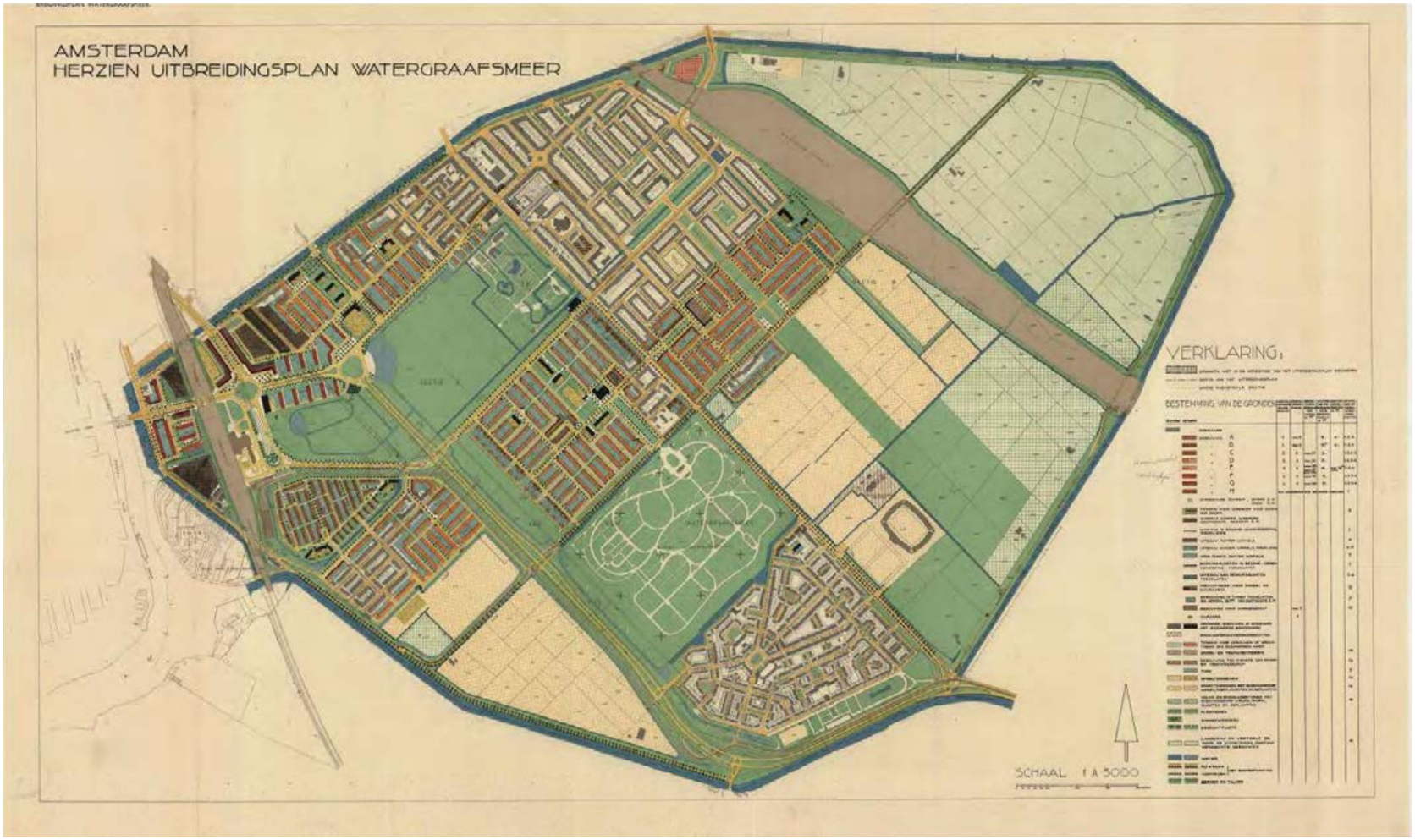

Herziening van het uitbreidingsplan, 1939, vastgesteld.

Ontwikkelingen door de tijd

Open bouwen

In de jaren dertig experimenteerde Amsterdam met open verkaveling om woningen beter op licht en lucht te oriënteren. De eerste strokenbouw in Bosch en Lommer werd echter als saai, anoniem en rommelig ervaren, vooral door de onduidelijke scheiding tussen openbaar en privé. Een studiereis naar Kopenhagen in 1939 inspireerde stedenbouwkundigen als Van Eesteren tot een verbeterde versie van het open bouwen: minder star, meer organisch en gecombineerd met strokenbouw met een morfologische compositie en een sterkere geleding van private, collectieve en openbare ruimtes. Deze aanpak is zichtbaar in Amsteldorp, als schakel tussen voor- en naoorlogse woningbouw.

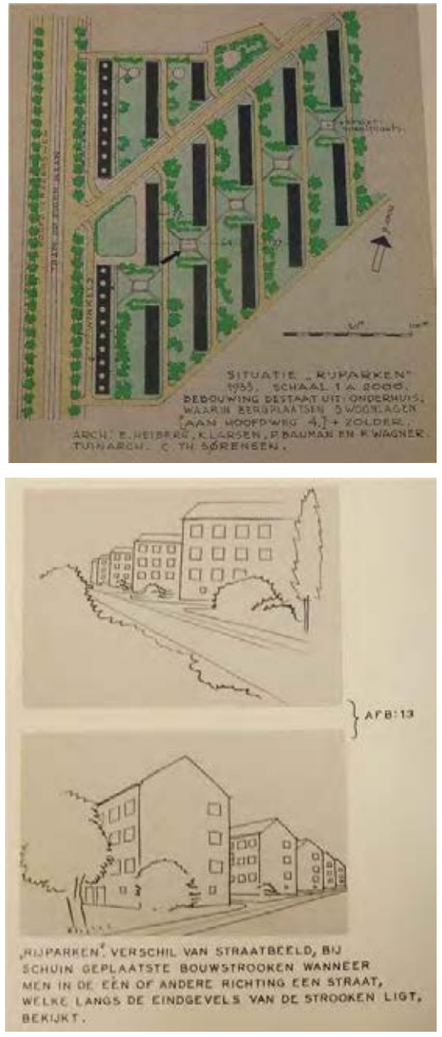

Tekening en schets uit het reisverslag Kopenhagen.

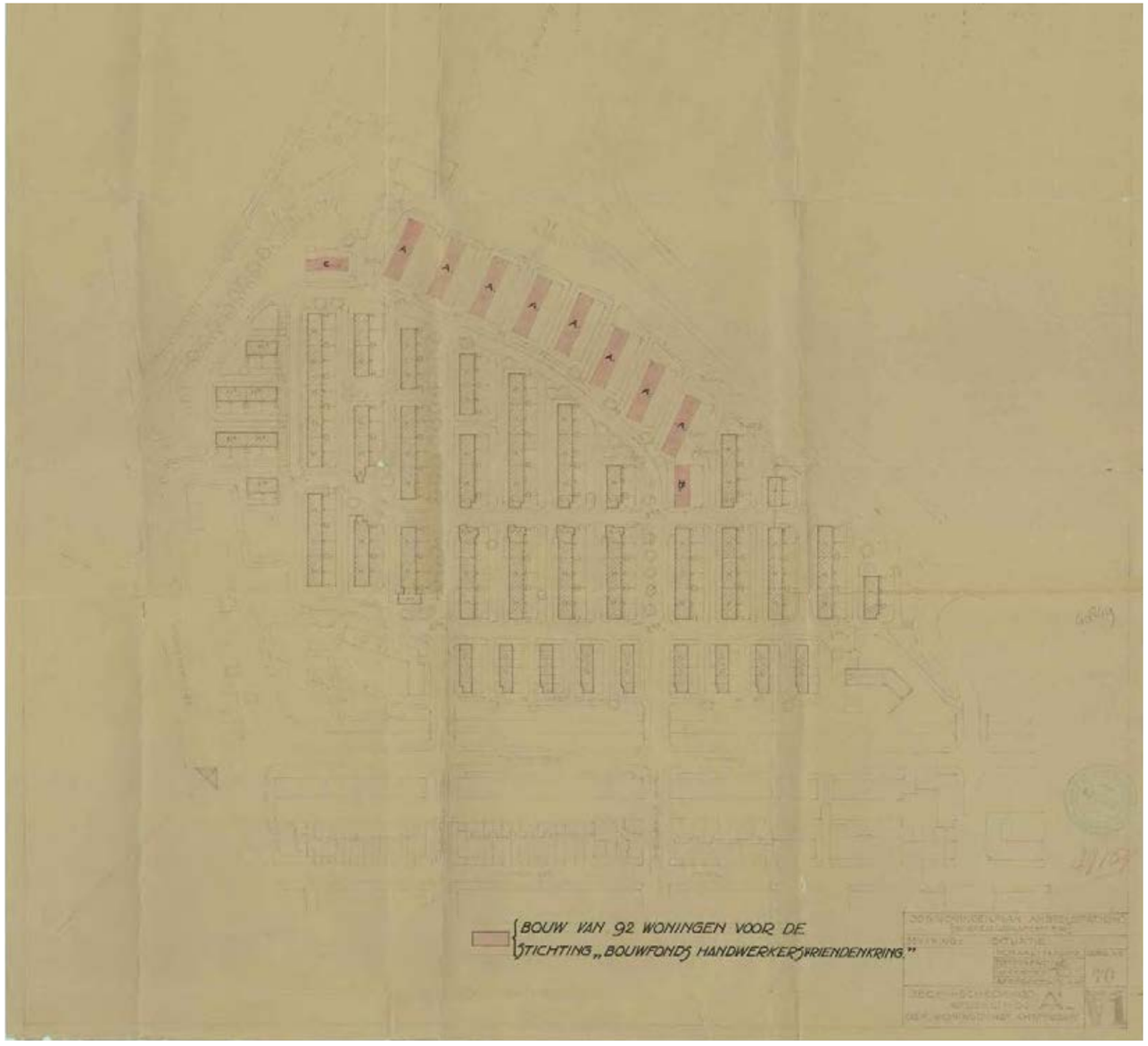

Herzien gedeelte van de Uitbreidingsplan van het Watergraafsmeer, 1939.

Ontwikkelingen door de tijd

Urgentieprogramma

Tijdens de oorlog lag de bouw grotendeels stil, maar architecten en overheid bereidden zich al voor op de periode daarna. Door de grote woningnood wilde Amsterdam na de oorlog snel 5.000 woningen bouwen, al bleek dat te ambitieus. Toch werd Amsteldorp opvallend snel gerealiseerd, in sobere uitvoering en met beneden-bovenwoningen om efficiënt met ruimte en middelen om te gaan. De bouw ging van start in 1948.

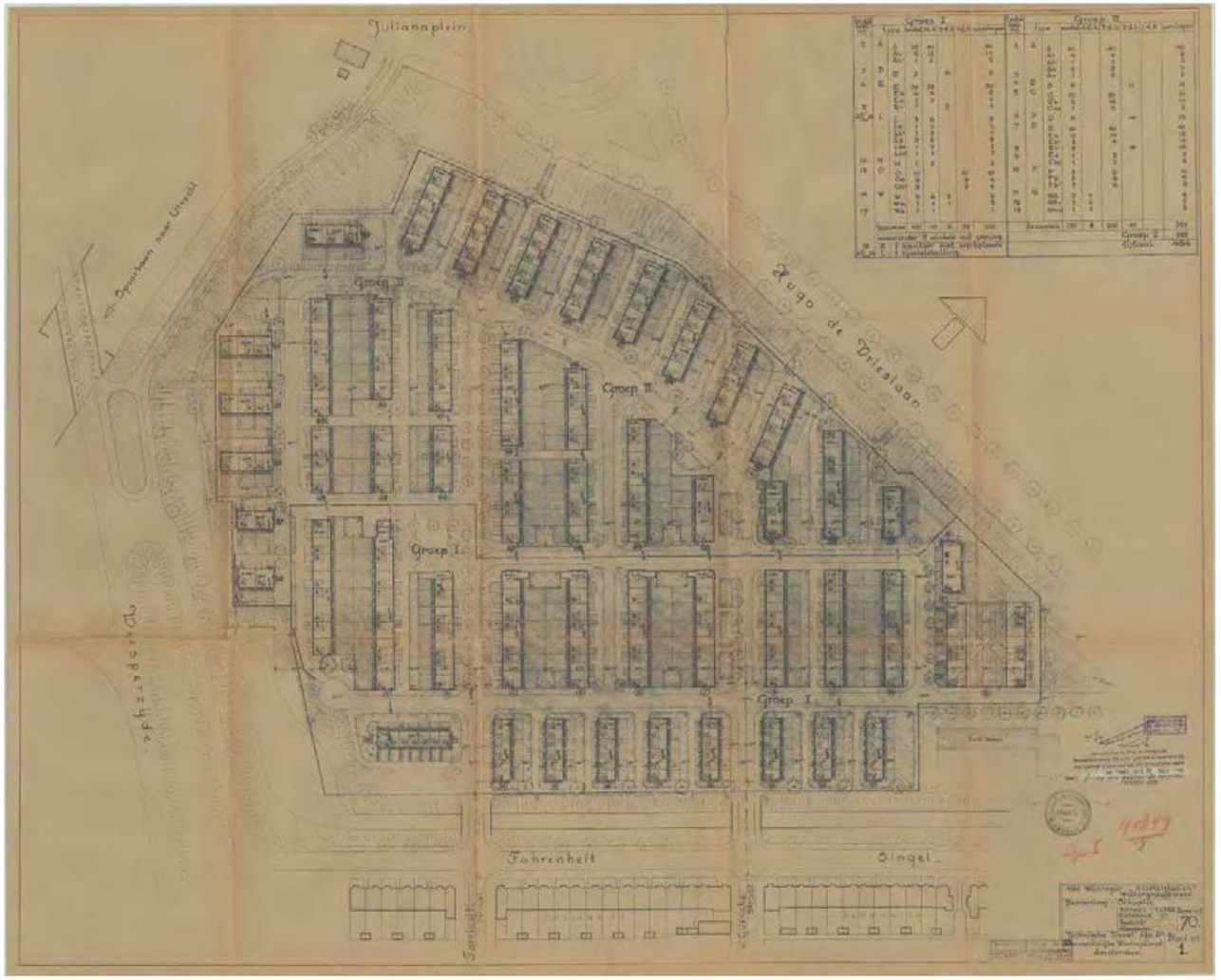

1946, het woningbouwontwerp zoals uiteindelijk uitgevoerd.

Ontwikkelingen door de tijd

Bouwgeschiedenis en actualiteit

Amsteldorp bestaat al zeventig jaar en is ondanks renovaties en aanpassingen in grote lijnen herkenbaar gebleven. De woningen zijn gerenoveerd, kozijnen vervangen en de auto kreeg een plek in de openbare ruimte, maar het groene karakter bleef behouden. De grootste veranderingen vonden plaats in de omgeving: het Amstelstation werd een OV-knooppunt, omringd door hoogbouw met kantoren en dure appartementen. Waar de woningen vroeger als te klein golden, sluiten ze nu weer aan bij stedelijk woonbeleid (Ymere).

Voor (ca. 1947) en na (2017) vervanging van de kozijnen en voordeuren.

Luchtfoto uit circa 1971

Stedenbouwkundige structuren en openbare ruimte

SteenhuisMeurs

LEGENDA

STEDENBOUWKUNDIGE STRUCTUUR

- hoofdontsluiting / regionale weg
- wijkontsluiting
- randen plein
- plein
- voorgevel en kopgevels

OPENBARE RUIMTE & BEPLANTING

- achtertuin
- plantsoen (laag struikgewas)
- voortuin
- muur/rand van plateau
- talud
- boom hoger dan 9 meter
- monumentale boom

Stedenbouwkundige structuren en openbare ruimte, SteenhuisMeurs, 2017

Stedenbouwkundige structuur

Kernwaarde: een samenhangende buurt met strokenbouw en open bouwblokken

De stedenbouwkundige opzet is een verfijning van eerdere strokenbouwexperimenten. Door afwisseling van stroken en open bouwblokken, verdraaiingen en groepering van volumes, ontstond een samenhangende en gevarieerde buurt met duidelijke begrenzingen. In het hart van de wijk zijn de stroken en blokken evenwijdig geplaatst, maar op enkele plekken ten opzichte van elkaar verschoven. Zo ontstonden het centrale plein, het Vrijheid Blijheidpad en een logische plek voor de vroegere winkels aan de Middelhoffstraat. Aan de randen staat de strokenbouw grotendeels haaks op de begrenzing, wat zicht naar buiten biedt en een gevarieerd, maar besloten straatbeeld oplevert. De buitenrand bestaat uit strokenbouw in een groene setting, met meer openbaar groen dan in de kern, wat zorgt voor een zachte overgang naar de omgeving.

Open bouwblok (OB); Strokenbouw (S); Strokenbouw-Piggelmee woning (SP); Bouwblok (B)

Kenmerken:

- Architectuur niet los te zien van stedenbouw
- De samenhang is karakteristiek
- Oriëntatie grotendeels noordoost-zuidwest
- Doorbreken van monotomie:
  1. Bouwblokken afwisselen met strokenbouw
  2. Bouwblokken aan de randen verdraait
- Het orthogonale grid van het middengebied is gedraaid aan de randen: open uitstraling geven aan de omgeving
- Geen achterkanten aan de openbare ruimte
- Zichtlijnen
- Groepering van bouwhoogtes
- Duidelijk gedefinieerde plekken
- Menselijke maat

**gebaseerd op de waardestelling van SteenhuisMeurs.*

Uitgangspunten

Stedenbouw: variatie binnen eenheid

- Amsteldorp is een samenhangende compositie van (open) bouwvolumes, met daarin een sterke groene structuur. Het bestaande en het nieuwe moeten een samenhangende compositie van (open) bouwstroken met een daarin sterke groene structuur opleveren.
- Versterk de randen van de wijk, waar mogelijk met een groen/blauwe invulling.
- Gebruik en versterk de zichtlijnen en het ‘strategisch’ gebruik van groen in de beleving van de buurt.
- Zorg bij een geluidswal voor een groene en kleinschalige inpassing.

Foto Ymere

Verdraaiing van de orthogonale structuur

**de uitgangspunten zijn gebaseerd op de waardestelling van SteenhuisMeurs.*

Groen

Kernwaarde: geleding buitenruimte

De combinatie van strokenbouw, open bouwblokken, plantsoenen en pleinen zorgt in Amsteldorp voor een rijke variatie aan plekken en sferen. Dit wordt versterkt door het doordachte groenontwerp, waarbij elke straat een eigen beplantingskarakter kreeg, met specifieke boomsoorten en beplanting. Groen speelt een centrale rol; de private tuinen zijn meestal aan het zicht onttrokken door hagen en plantsoenen die de overgang naar de openbare ruimte verzachten.

Kenmerken

- Ritme, variatie en herkenbaarheid
- Achterkanten van tuinen afzomen
- Zorgvuldige overgangen tussen privé en publieke buitenruimte en groen
- Talud met openbaar groen aan de rand
- Per straat verschillende boomsoorten en soorten beplanting in de plantsoenen (bomen, struiken, hagen en bloemen).

**gebaseerd op de waardestelling van SteenhuisMeurs.*

Monumentale populieren bij de ingang van Amsteldorp aan de Rosendaalstraat.

5.1, 2, e

Fastigiata in de Manenburgstraat.

Uitgangspunten

Groen en buitenruimte

- Behoud de monumentale bomen in de wijk.
- Bouw voort op de geleding van voor- en achterkanten, waarbij geen achterkanten direct aan de openbare ruimte grenzen.
- Zie de buitenruimte als een samenhangend geheel, waarbij private, collectieve en openbare ruimten de sfeer van de kleinschalige lusthof in het groen oproepen.
- Aandacht voor: (groene) erfafscheidingen, inpassing parkeerruimte, diversiteit in beplanting en sortimenten.
- Gebruik voor afscheidingen bij voorkeur groene hagen, open hekwerk of begroeide muren. Voorkom (en verwijder) de onbeheerde toepassing van schuttingen.
- Maak de buitenruimte aantrekkelijk voor kinderen, met voorzieningen tussen de blokken, in de kern en wellicht in de rand. Zorg dat alle voorzieningen een groene inpassing krijgen.
- Haal inspiratie uit de oorspronkelijke beplanting in de wijk, maar zoek ook naar manieren om de lusthof (met groen) te versterken.
- Maak gebruik van een diversiteit aan kleine boomsoorten in de straten, grotere boomsoorten passen bij de bijzondere ruimten van de wijk en in de randen.

**de uitgangspunten zijn gebaseerd op de waardestelling van SteenhuisMeurs.*

Speelplaats.

De groene talud.

Architectuur

Kernwaarde: sober en doelmatig

De architectuur van Amsteldorp is traditioneel en degelijk, met weinig versiering door materiaaltekorten in de jaren veertig. Hoewel de oorspronkelijke ontwerpen nog details toonden, bleef de uitvoering eenvoudig. De herhaling van woningtypes zorgde voor een ritmisch gevelbeeld met ramen, balkondeuren, balkons en gekleurde voordeuren. Voor de bewoners waren deze woningen een grote verbetering ten opzichte van hun eerdere, vaak verouderde of gedeelde woonomstandigheden.

Kenmerken:

- Lage bakstenen bebouwing met rode dakpannen
- Monotoom: stroken van een of twee laag met een kap
- Ritmiek
- Boven- en benedenwoningen
- Seniorenwoningen van 1 laag met een kap langs de Rusthofstraat
- Waardering verbijzondering van de kopgevels: doorlopende daklijsten, accenten in parcelering door schoorstenen, enkele ramen en entrees voor bovenwoningen
- Verbijzondering zorgt voor levendigheid van strokenbouw

**gebaseerd op de waardestelling van SteenhuisMeurs.*

Rode daken.

Beneden- en bovenwoningen.

Kleurgebruik.

Ritmiek.

Uitgangspunten

Architectuur

- De architectuur is verzorgd en houdbaar gebleken. Behoud waar mogelijk het architectonisch beeld van de jaren veertig. Dat betekent: liever geen buitengevelisolatie.
- Bij veranderingen in de architectuur of nieuwbouw: onderzoek de toolbox van de bestaande bebouwing en geef daar een nieuwe interpretatie aan.
- Gebruik bij vervanging van kunststofkozijnen, ramen, deuren en hekwerken (balkons) de oorspronkelijke maatvoering en detaillering als referentie. Herstel de afwisseling in plastiek en ritmiek van ramen, balkondeuren en voordeuren.
- Behoud het ontsluitingsprincipe van de woningen, met ingangen voor de bovenwoningen aan de kopse kanten van de blokken (type B&D).
- Behoud de uitstraling van de doorlopende dakvlakken en pas daar installaties, zonnepanelen en eventuele dakkapellen op aan.
- Herstel bovenlichten deuren, koester bewaard gebleven kolenkisten en washokken aan de buitenzijde van de achtergevel.
- Baseer kleurgebruik op onderzoek naar de oorspronkelijke kleurstelling.

**de uitgangspunten zijn gebaseerd op de waardestelling van SteenhuisMeurs.*

Tuindorp Amstelstation gezien van de Weesperzijde, 1949.

Uitgangspunten

Sociaal

- Koester de kracht van Amsteldorp als kleinschalige groene woonbuurt, met een dorps karakter en overwegend laagbouw.
- Amsteldorp is gebouwd voor Amsterdamse arbeidersgezinnen. Sociale woningbouw voor gezinnen is als het ware het immateriële erfgoed van de buurt.
- Onderzoek de mogelijkheid om zoveel mogelijk de woningen geschikt te houden voor deze doelgroep en stem de inrichting van de buitenruimte hier op af.

Stem de inrichting af op de doelgroep

**gebaseerd op de waardestelling van SteenhuisMeurs.*

Samenvatting

Uitgangspunten

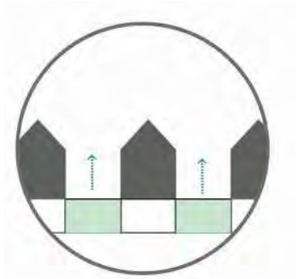

Door de open structuur ontstaan er zichtlijnen naar het groen en de omgeving

Strokenbouw en open bouwblokken

Verdraaiing van het orthogonale grid

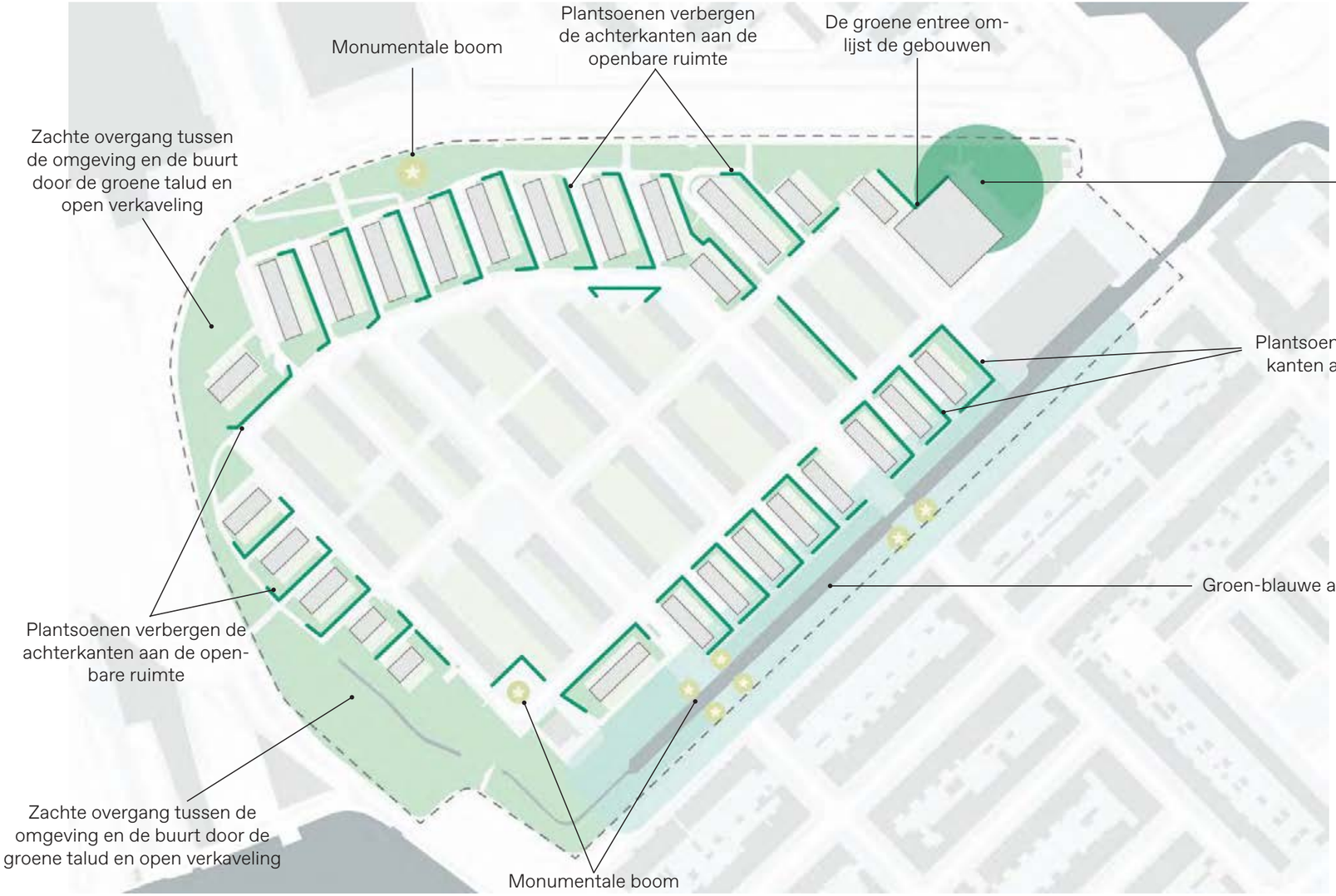

Samenvatting

Uitgangspunten

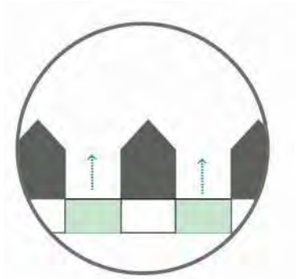

Door de open structuur ontstaan er zichtlijnen naar het groen en de omgeving

Strokenbouw en open bouwblokken

Verdraaiing van het orthogonale grid

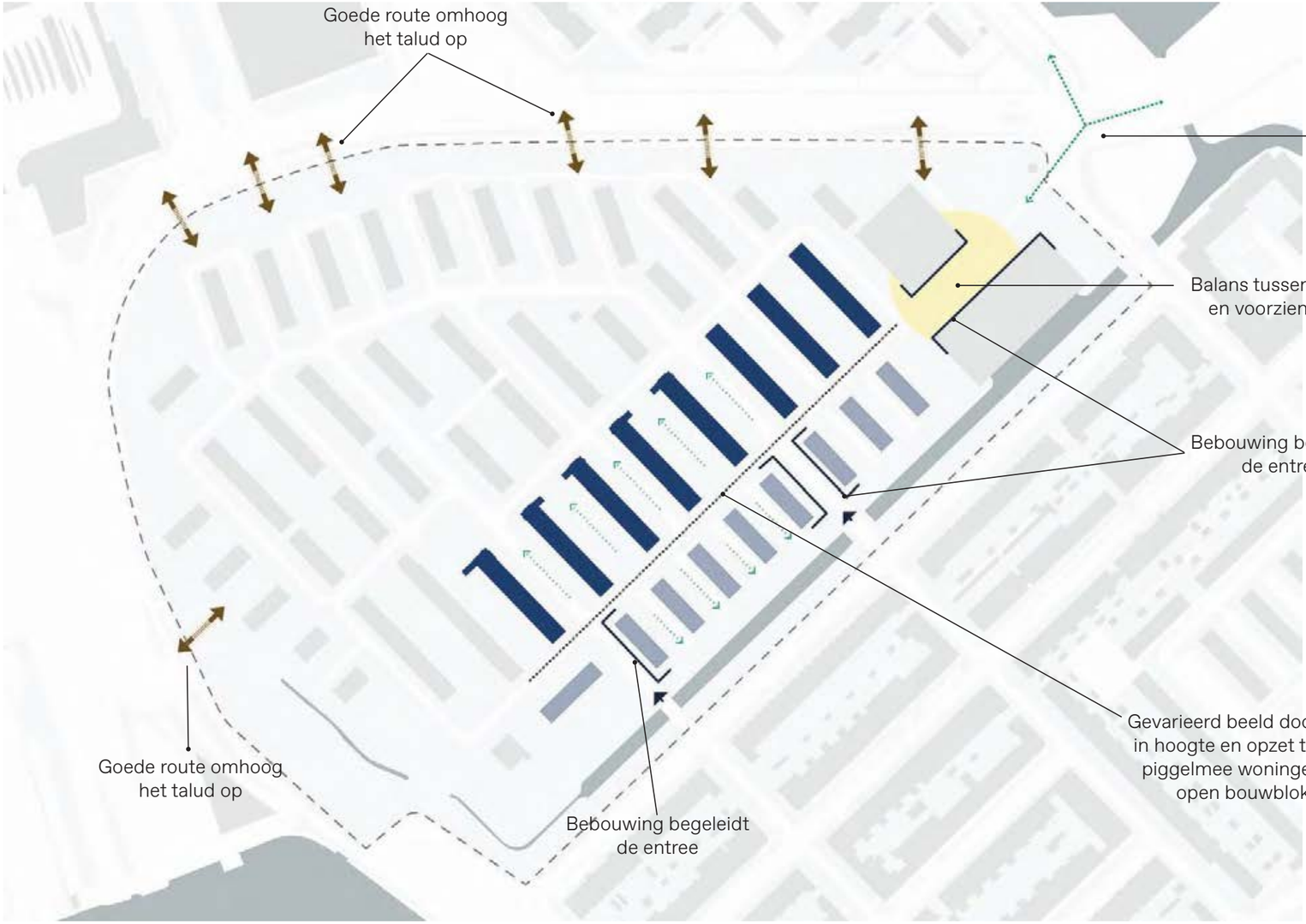

Deelgebied oost: entreegebied

2.

Kenmerken

Entreegebied

- Bouwblok met woningen en fietenstalling.
- Strokenbouw noordwesten (komt veel voor in de buurt) met verhoogd bordes (Type A en B).
- Groene entree met veel beplanting.
- Rand van de buurt.
- Groene talud.

Ruimtelijke verkenning Gemeente Amsterdam

2024

Aandachtspunten bij herontwikkeling:

1. “De groene rand is een kenmerkende kwaliteit en omlijst de buurt. De groene entree is een verbreding van dit groen en een hooggewaardeerd kenmerk van de ruimtelijke opzet van deze locatie. Het groen omlijst de grotere gebouwen rondom de entree van de buurt. Daarbij is deze plek een onderdeel van een groter geheel. Het is een plek waar straten samen komen, de toegang naar Amsteldorp en die naar Julianapark. Ook sluit de plek aan op een potentiële stadsstraat (omgevingsvisie). Dit is daarmee een bijzondere plek in het gebied die kansen biedt. Voor bijvoorbeeld het versterken van voorzieningen in de buurt, verblijfskwaliteit en het verbinden van buurten. Een andere functie dan wonen (in een deel) van deze locatie is wenselijk om het voorzieningenniveau te versterken. Gekeken naar verdeling van programma in het gebied zie je rondom de entree van de buurt een cluster van niet-wonen/ander soort wonen. Deze kwaliteit borgen/versterken naar de toekomst toe is van belang.
2. Verbinding met omgeving en door het groen versterken: zorg voor goede verbindingen /routes omhoog de dijk op, maar ook voor aantrekkelijke routes parallel aan de groene rand.
3. Overgangen tussen privé buitenruimte en openbare ruimte: zorgvuldig ontwerpen overgangen van privé groen en openbaar groen in de geest van het bestaande stedenbouwkundige ontwerp.
4. Houdt rekening met de bestaande opbouw van ruimtelijke velden en behoudt/versterk de openheid die er is tussen buurt en omgeving door een open verkavelingsopzet.
5. Omgevingsfactoren om rekening mee te houden bij nieuwbouw: geluidsbelasting vanuit weg.”

Amsteldorp, Ruimtelijke verkenning Tuindorp Amstelstation, Gemeente Amsterdam, 2024.

Uitgangspunten

Gebaseerd op Waardestelling SteenhuisMeurs en Ruimtelijke Verkenning Gemeente Amsterdam

Kansen bij transformatie:

- Het bestaande en het nieuwe moeten een samenhangende compositie van (open) bouwstroken met een daarin sterke groene structuur opleveren.
- Versterk de rand van de wijk met een groene invulling.
- Gebruik en versterk de zichtlijnen en het 'strategisch' gebruik van groen.
- Bouw voort op de geleding van voor- en achterkanten, waarbij geen achterkanten direct aan de openbare ruimte grenzen.
- Creëer zorgvuldige overgangen tussen privé en publiek groen.
- Behoud het ontsluitingsprincipe van de woningen, met ingangen voor de bovenwoningen aan de kopse kanten van de blokken (type B&D).
- Goede oversteek over de groene talud.
- Versterk de openheid tussen buurt en omgeving door een open verkavelingsopzet.
- De fietsenstalling lijkt zijn functie te hebben verloren. Onderzoek of een buurtverrijkende functie (zoals een winkel of fietsenmaker) mogelijk is, of voeg de ruimte toe aan de woningen. Als dit niet haalbaar is, kan het blok worden vernieuwd met passend nieuw programma. Besteed dan aandacht aan een oplossing voor de fietsen in de openbare ruimte of bij de woningen.

Zorgwijkstraat, 1947-1948

Samenvatting

Uitgangspunten

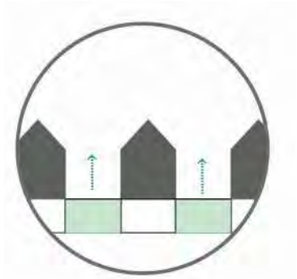

Door de open structuur ontstaan er zichtlijnen naar het groen en de omgeving

Strokenbouw en open bouwblokken

Verdraaiing van het orthogonale grid

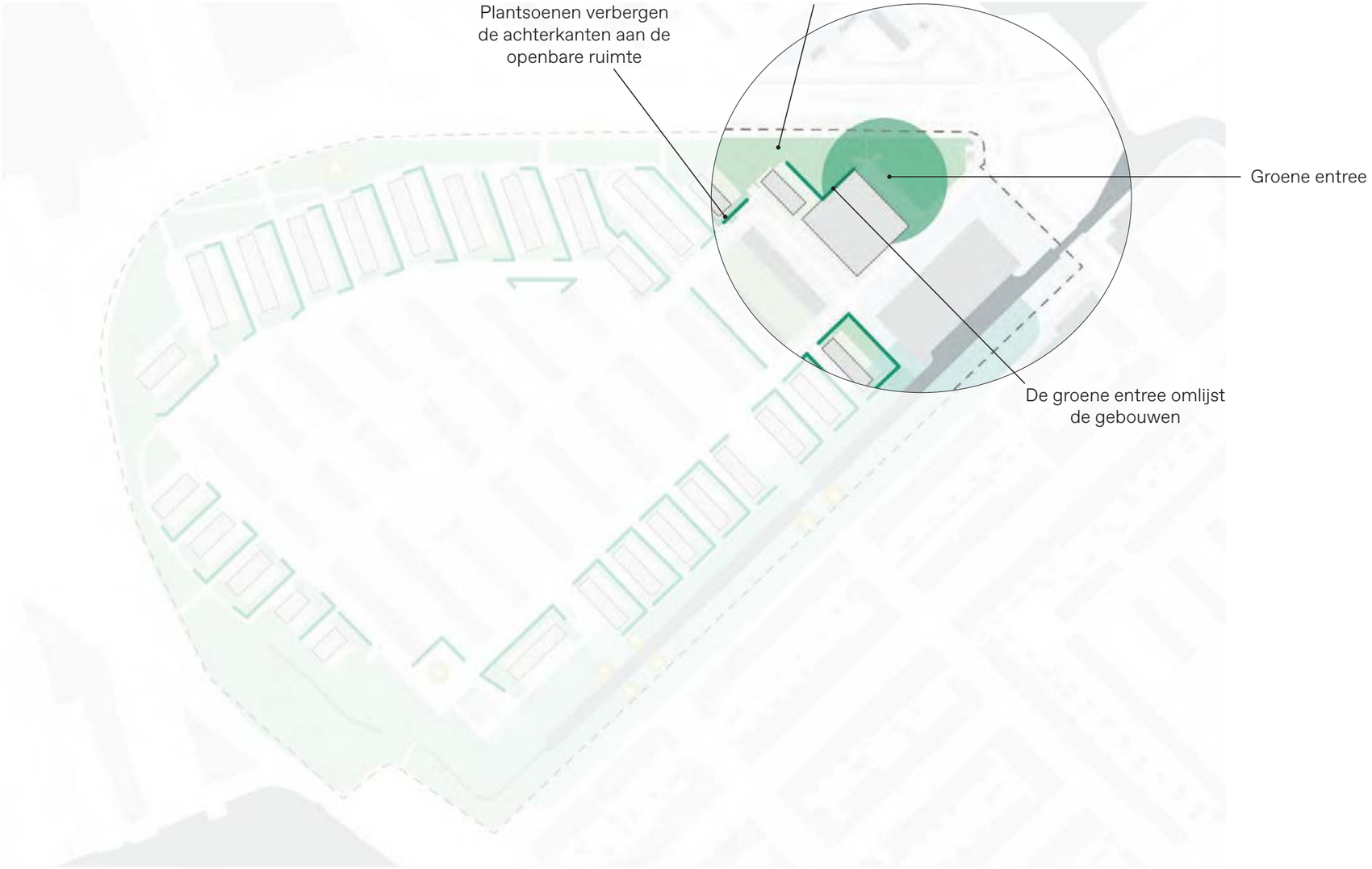

Samenvatting

Uitgangspunten

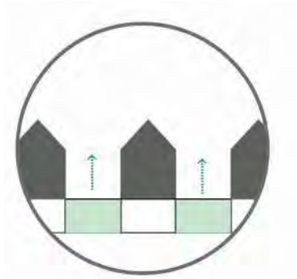

Door de open structuur ontstaan er zichtlijnen naar het groen en de omgeving

Strokenbouw en open bouwblokken

Verdraaiing van het orthogonale grid

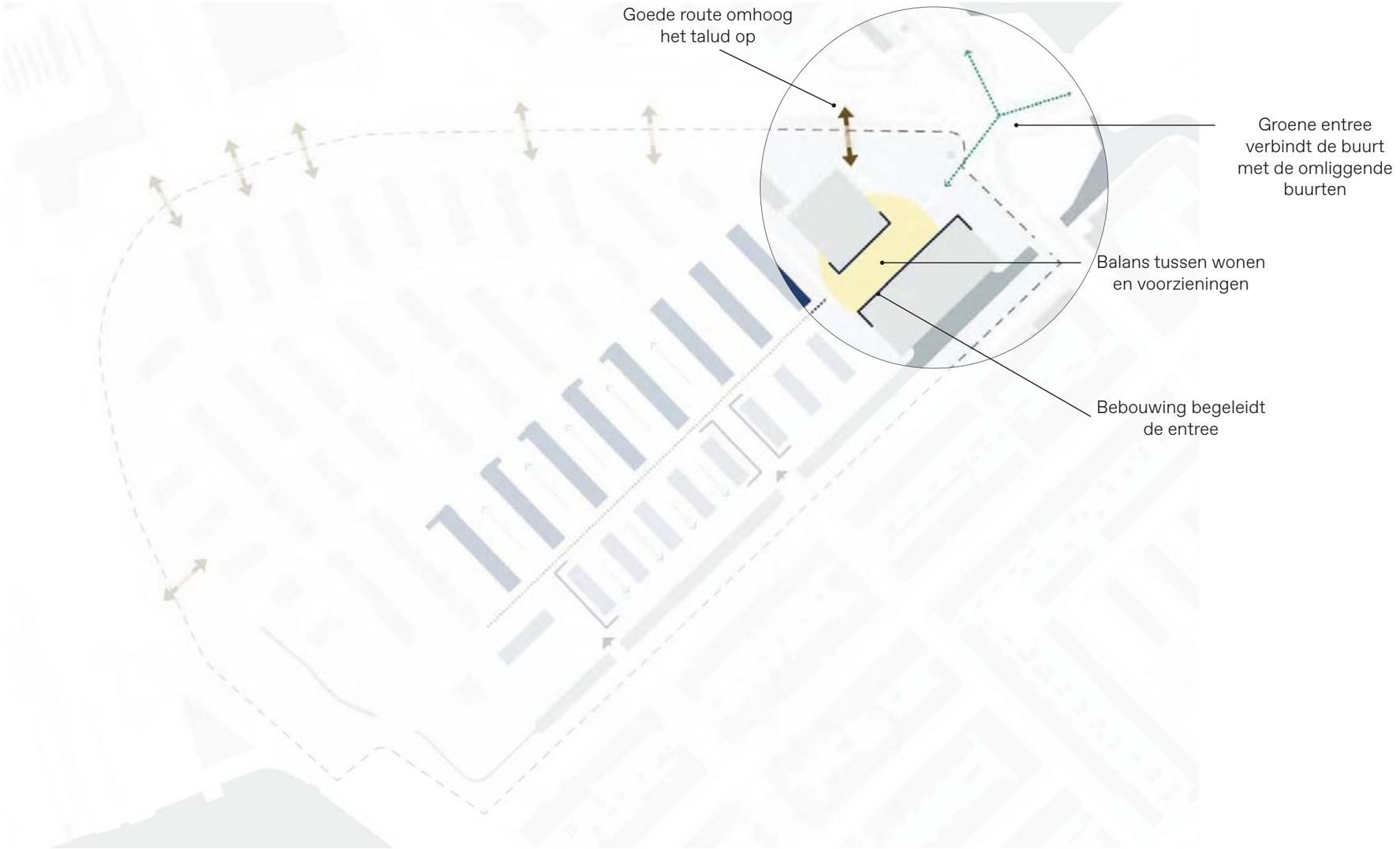

Gebouwtype

A en B

- Deurportaal kopse zijde (type B)
- Zestal ramen kopse zijde
- Betonnen lateien
- Betonnen dorpels bij voordeuren
- Keramische dorpels bij raamopeningen
- Daklijsten, uitstekend bij kopgevels
- Rollaag in metselwerk boven trasraam
- Ventilatiegaten in kopgevel

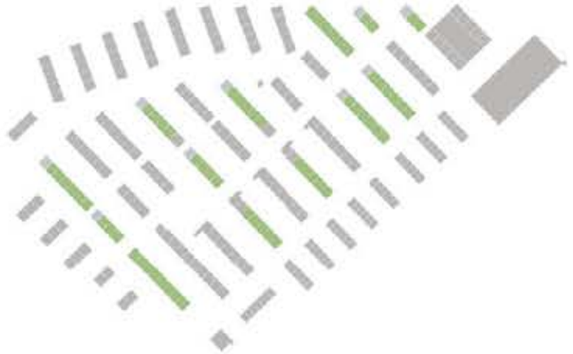

Groen is type A; blauw is type B

Detaillering type A en B (boven 1947, onder 2017)

Plattegronden Type A en B

Gebouwtype

L en fietsenstalling

- Negental ramen kopse zijde, kelderramen met diefijzers
- Gevel met toegangsdeuren fietsenstalling
- Spiegeling van de middenwoningen
- Betonnen lateien
- Betonnen dorpels bij voordeuren
- Keramische dorpels bij raamopeningen
- Daklijsten, uitstekend bij kopgevels
- Ventilatiegaten in kopgevel
- Rollaag in metselwerk boven trasraam
- Bordestrappen

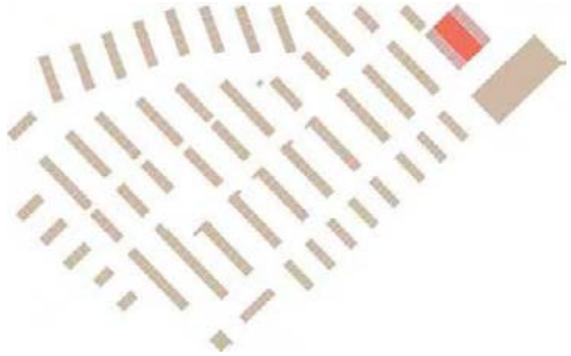

Type L en fietsenstalling

Gevel Middelhoffstraat

Gevel Zorgwijkstraat

Foto's 1947 (boven zijgevel vanaf Rusthoffstraat, onder vanaf Zorgwijk-straat

Mogelijke herontwikkeling

Nieuwe uitgangssituatie

Sloopzones =
nieuwbouwzones

- sloop totaal:
  26 woningen

Verkenning Entreeblok

Optie A: Woningen binnen bestaande structuur

2 lagen met kap

- sloop
  = 26 woningen
- toevoeging:
  = 26 woningen
- netto toevoeging:
  = 0 woningen

Verkenning Entreeblok

Optie B

4, 5 en 6 lagen met kap

- sloop
  = 26 woningen
- toevoeging:
  = 73 woningen
- netto toevoeging:
  = 47 woningen

Verkenning Entreeblok

Optie C

4 en 6 lagen met kap

- sloop
  = 26 woningen
- toevoeging:
  = 75 woningen
- netto toevoeging:
  = 49 woningen

Deelgebied zuidoost: piggelmee woningen

3.

Kenmerkne

Piggelmee woningen

- Ouderenwoningen: 1 bouwlaag met kap.
- Open groenstructuur in relatie tot de Fahrenheitsingel.
- Bebouwing begeleidt de entreeroutes van de buurt (Manenburgstraat en Rosendaalstraat).

Ruimtelijke verkenning Gemeente Amsterdam

2024

Aandachtspunten bij herontwikkeling:

1. “De open groenstructuur in relatie tot de Fahrenheitsingel is een kenmerkend element van het oorspronkelijk ontwerp van Tuindorp Amstelstation. Bij transformatie van de strook dient versterking van deze groen-blauwe as een uitgangspunt te zijn.
2. Het toevoegen van een groene openbare verblijfsplek kan een meerwaarde zijn voor de buurt en een verbindend element tussen de buurten in Amsteldorp.
3. Open randen: De oriëntatie van de stroken haaks op de groene Fahrenheitsingel zorgt voor openheid tussen de buurt en de omgeving. Koester en behoud deze openheid door de richting en open verkaveling te behouden.
4. De afwisseling in ritmiek van de onderlinge afstand van de bouwblokken en de verschillen in bouwhoogte tussen het ruimtelijk veld van de Piggelmeewoningen en het aangrenzende ruimtelijk veld zorgt in de bestaande situatie voor een gevarieerd straatbeeld. Behoud deze kwaliteit indien er een nieuwe stempel ontworpen wordt.
5. De door groen omringde achtertuinen zorgt voor afscheiding van de huiselijke achtertuin ten opzichte van openbaar gebied. Zorgvuldige overgangen tussen prive buitenruimte en openbaar groen zijn omnderdeel van het DNA van dit stedenbouwkundige plan.
6. De bebouwing begeleidt de entreeroutes van de buurt (Manenburgstraat en Rosendaalstraat).
7. Overweeg om deze locatie voor de ouderen doelgroep te behouden.”

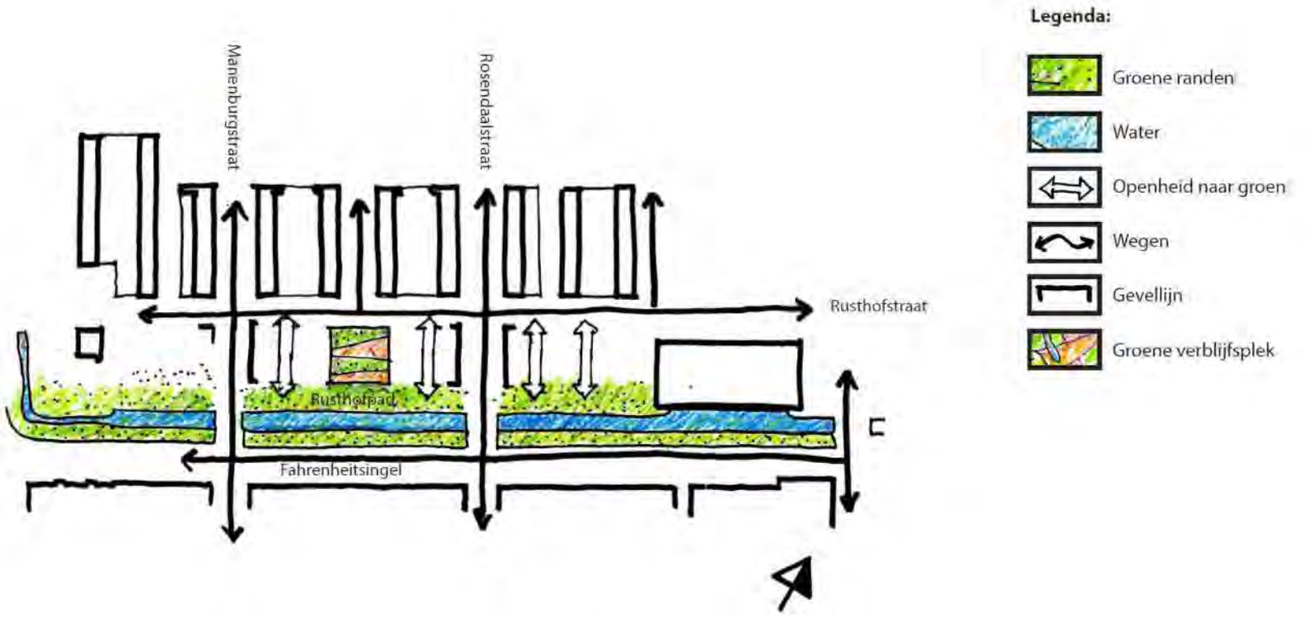

Amsteldorp, Ruimtelijke verkenning Tuindorp Amstelstation, Gemeente Amsterdam, 2024.

Uitgangspunten

Gebaseerd op Waardestelling SteenhuisMeurs en Ruimtelijke Verkenning Gemeente Amsterdam

Kansen bij transformatie:

- Het bestaande en het nieuwe moeten een samenhangende compositie van (open) bouwstroken met een daarin sterke groene structuur opleveren.
- Versterken van de groen blauwe-as.
- Een groene verblijfsplek voor de buurt.
- Gebruik en versterk de zichtlijnen.
- Wanneer de stroken met bejaardenwoningen niet zijn te handhaven, dan is het de uitdaging om deze overgangszone (tussen de buurt en de Fahrenheitsingel) te herontwerpen in een open opzet en met hoogwaardige buitenruimte (groen, verblijfsruimte, zichtlijnen).
- Geen achterkanten aan de openbare ruimte.
- Afwisseling in afstand tussen blokken en verschillen in bouwhoogte creëren een gevarieerd straatbeeld, behoud dit.
- Achtertuinen omsloten door groen zorgen voor duidelijke overgang tussen privé en openbaar, deze zorgvuldige overgangen zijn onderdeel van stedenbouwkundige identiteit.

Samenvatting

Uitgangspunten

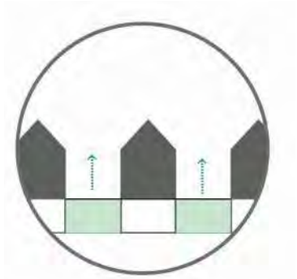

Door de open structuur ontstaan er zichtlijnen naar het groen en de omgeving

Strokenbouw en open bouwblokken

Verdraaiing van het orthogonale grid

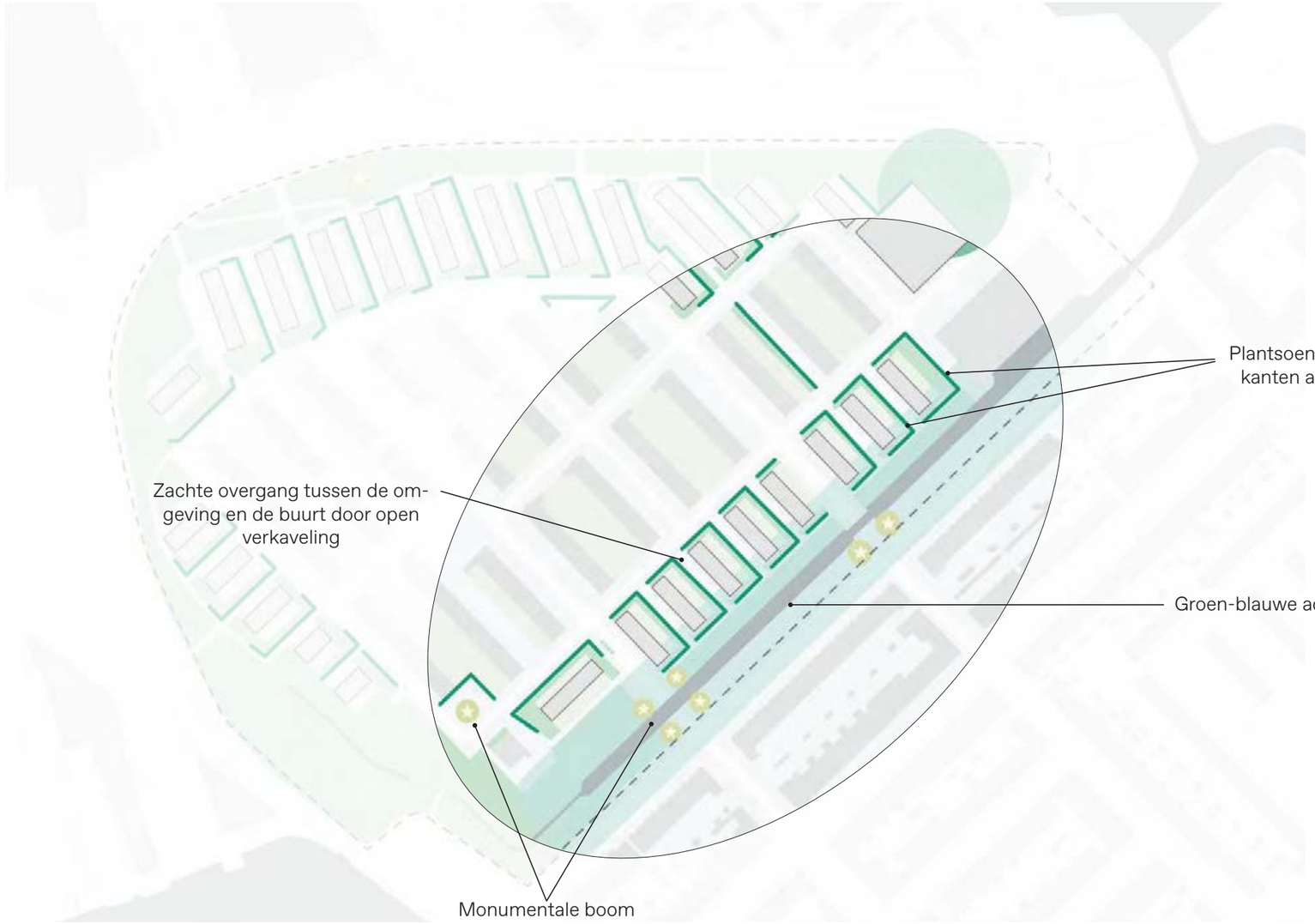

Samenvatting

Uitgangspunten

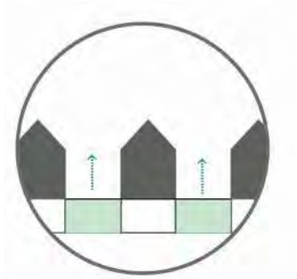

Door de open structuur ontstaan er zichtlijnen naar het groen en de omgeving

Strokenbouw en open bouwblokken

Verdraaiing van het orthogonale grid

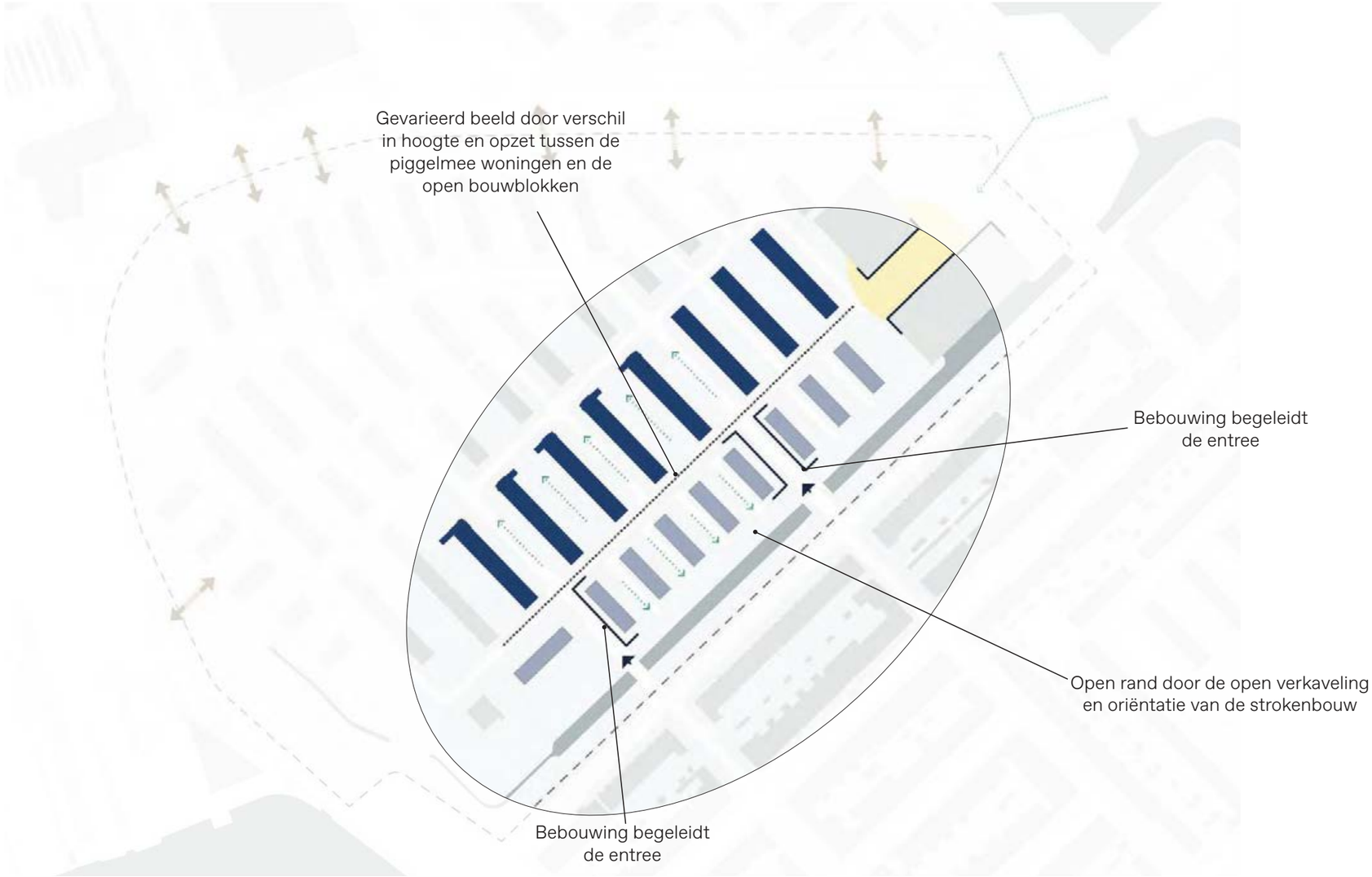

Gebouwtype

A en B

- Tweetal kleine ramen kopse zijde
- Betonnen lateien
- Betonnen dorpels bij voordeuren
- Keramische dorpels bij raamopeningen
- Daklijsten, uitstekend bij kopgevels
- Ventilatiegaten in kopgevel
- Bankjes bij voordeur en zonwering geïntegreerd in het ontwerp, niet overal meer in oorspronkelijke staat aanwezig

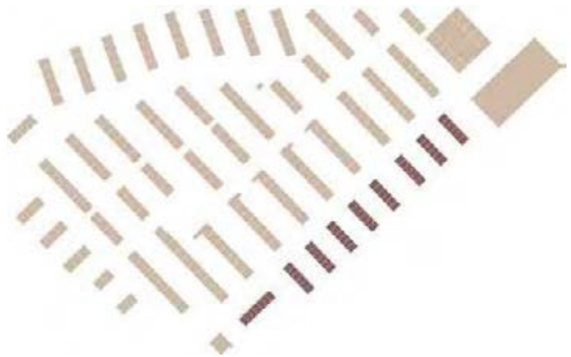

Type O

Detaillering type O (boven twee 1947, onder 2017)

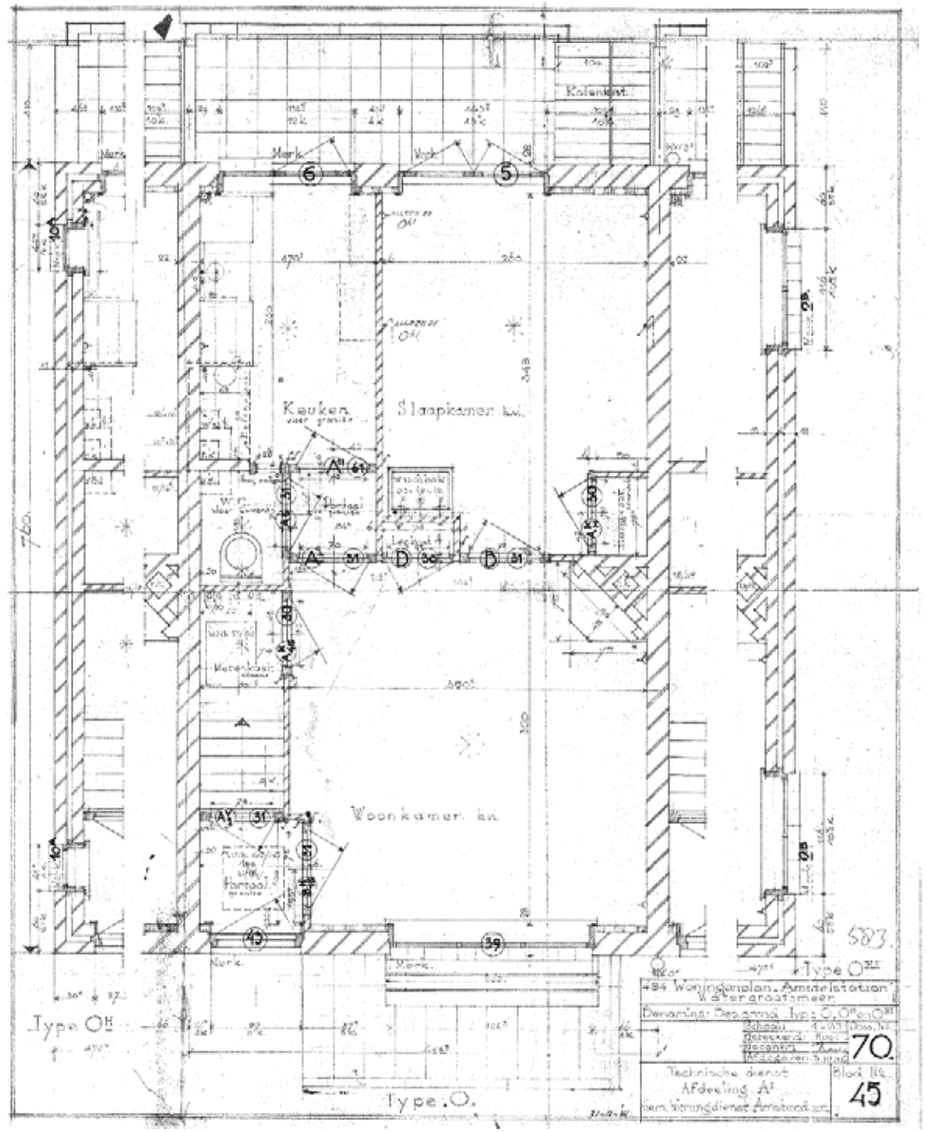

Plattegrond type O

Mogelijke herontwikkeling

Nieuwe uitgangssituatie

Sloopzones =
nieuwbouwzones

- sloop totaal:
  55 woningen

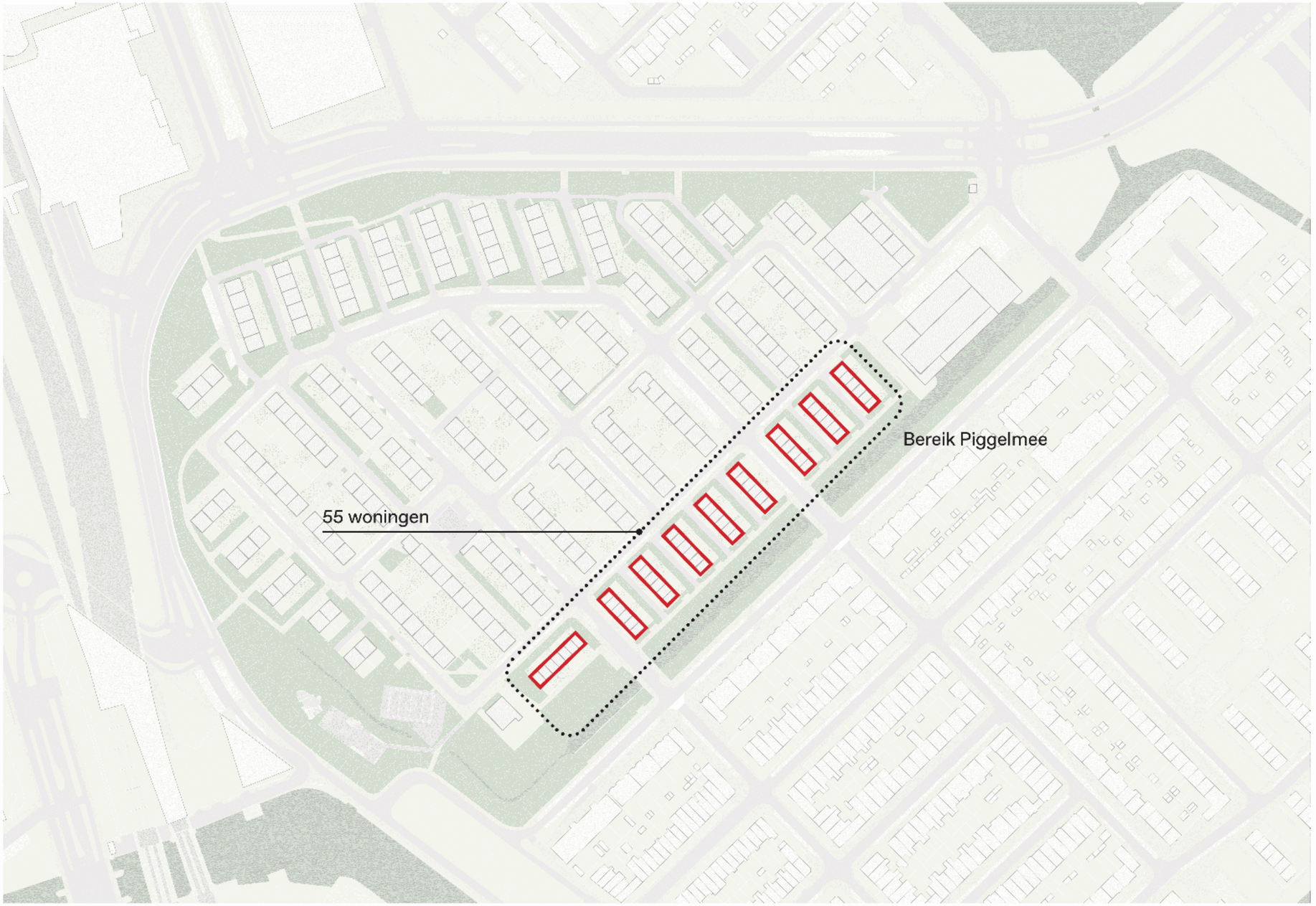

Verkenning Piggelmeewoningen

Optie A: Herbouw grondgebonden woningen binnen bestaande structuur

1 lagen met kap

- sloop
  = 55 woningen
- toevoeging:
  = 55 woningen
- netto toevoeging:
  = 0 woningen

Verkenning Piggelmeewoningen

Optie B: Herbouw grondgebonden rug-aan-rug woningen

2 lagen met kap

- sloop
  = 55 woningen
- toevoeging:
  = 80 woningen
- netto toevoeging:
  = 25 woningen

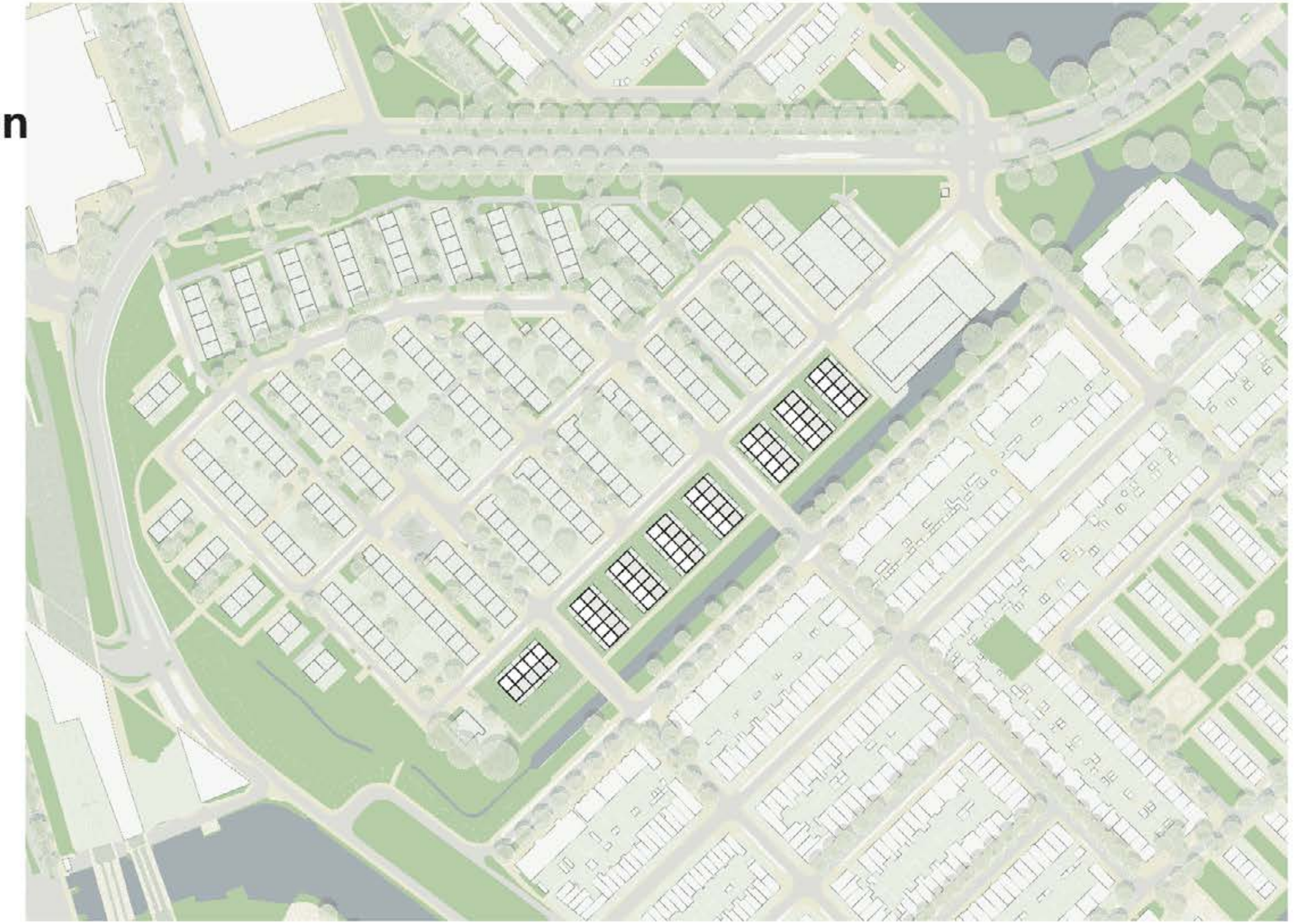

Verkenning Piggelmeewoningen

Optie C: Grondgebonden 5.1m beuk

1 laag met kap

- sloop
  = 55 woningen
- toevoeging:
  = 54 woningen
- netto toevoeging:
  = -1 woningen

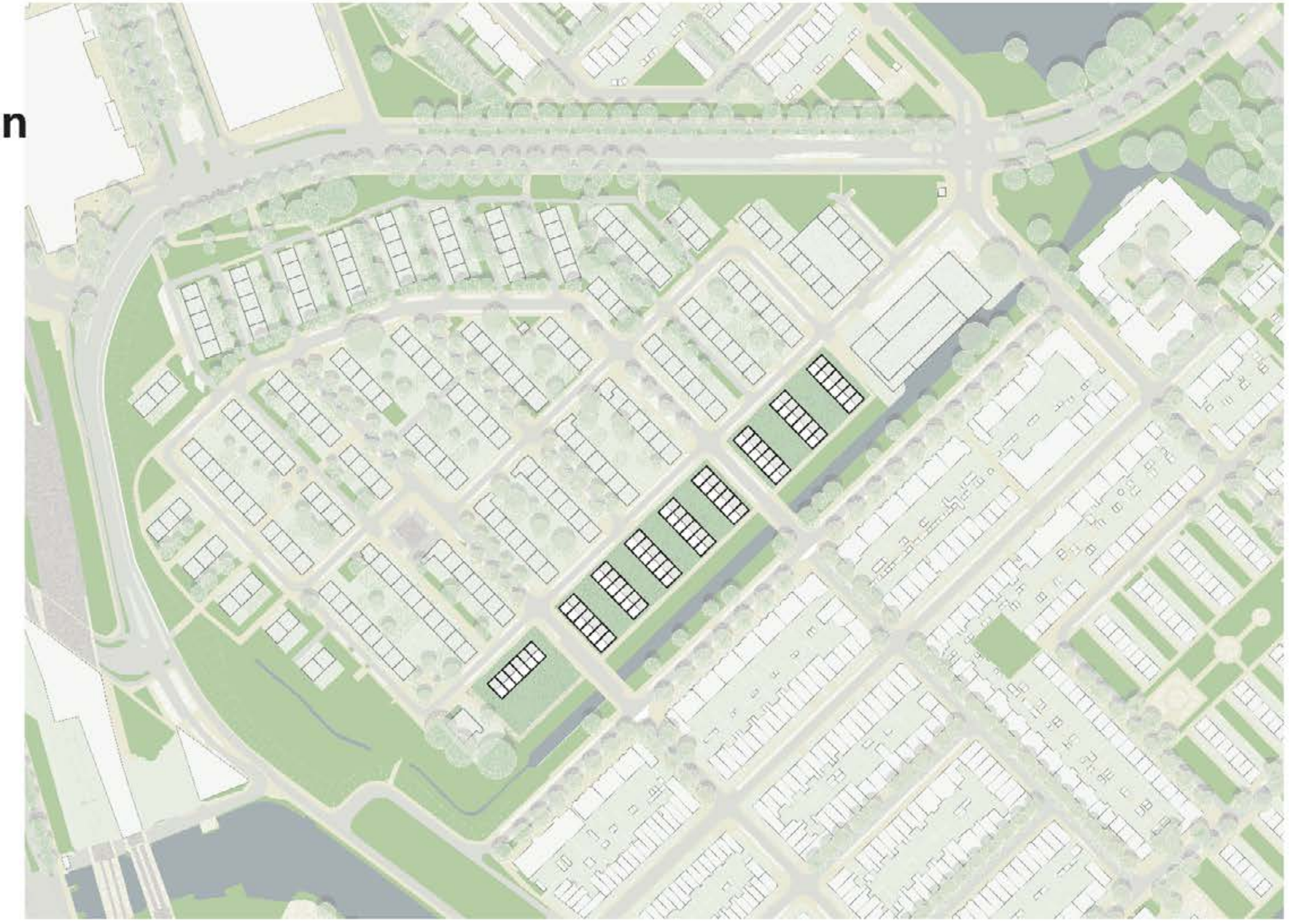

Verkenning Piggelmeewoningen

Optie D: Kwadrantwoningen

2 lagen met kap

- **sloop**
  = 55 woningen
- toevoeging:
  = 64 woningen
- netto toevoeging:
  = 9 woningen

Verkenning Piggelmeewoningen

Optie E: Grondgebonden woningen

3 lagen met kap

- sloop
  = 55 woningen
- toevoeging:
  = 120 woningen
- netto toevoeging:
  = 65 woningen

Voorkeursscenario

4.

Plankaart

- Gebouw noord = 92 woningen
  sloop = 26
  netto toevoeging = ca. 55-65 woningen

- Gebouwen zuid = 112 woningen
  sloop = 55
  netto toevoeging = ca. 45-55 woningen.

- totaal = 204 woningen
  totaal sloop = 81
  totaal netto toegevoegt = ca. 100 - 120

Plankaart

Plankaart

Axonometrisch

Telmodel
BG

Telmodel
1st Verdieping

Scenario

woonpotentieel door

aanpassing verdiepingen:

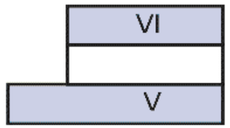

105 woningen

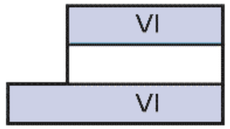

118 woningen

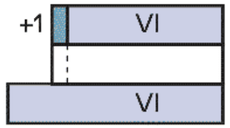

124 woningen

gebouw noord
88 - 92 woningen

standaard plattegrond

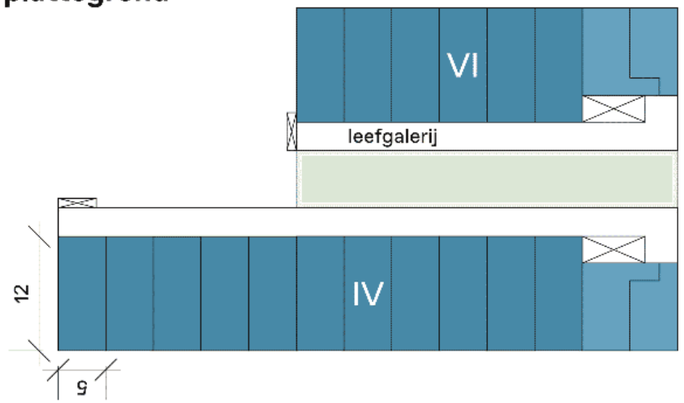

begane grond

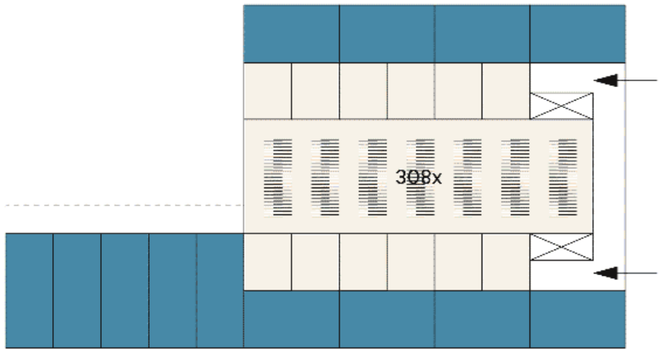

optie A
92 woning

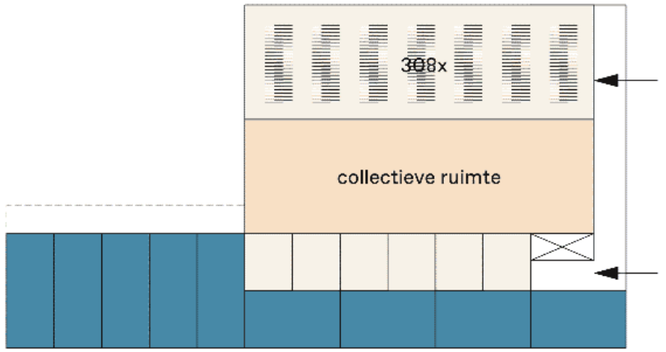

optie B
88 woning

gebouw zuid
14 woningen x 8
112 woningen

standaard plattegrond

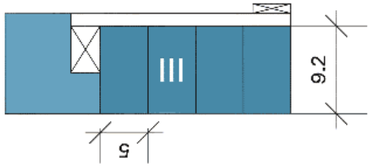

begane grond

telmodel
Amsterdam Amsteldorp
DZH
1/500

Profiel

A-A’

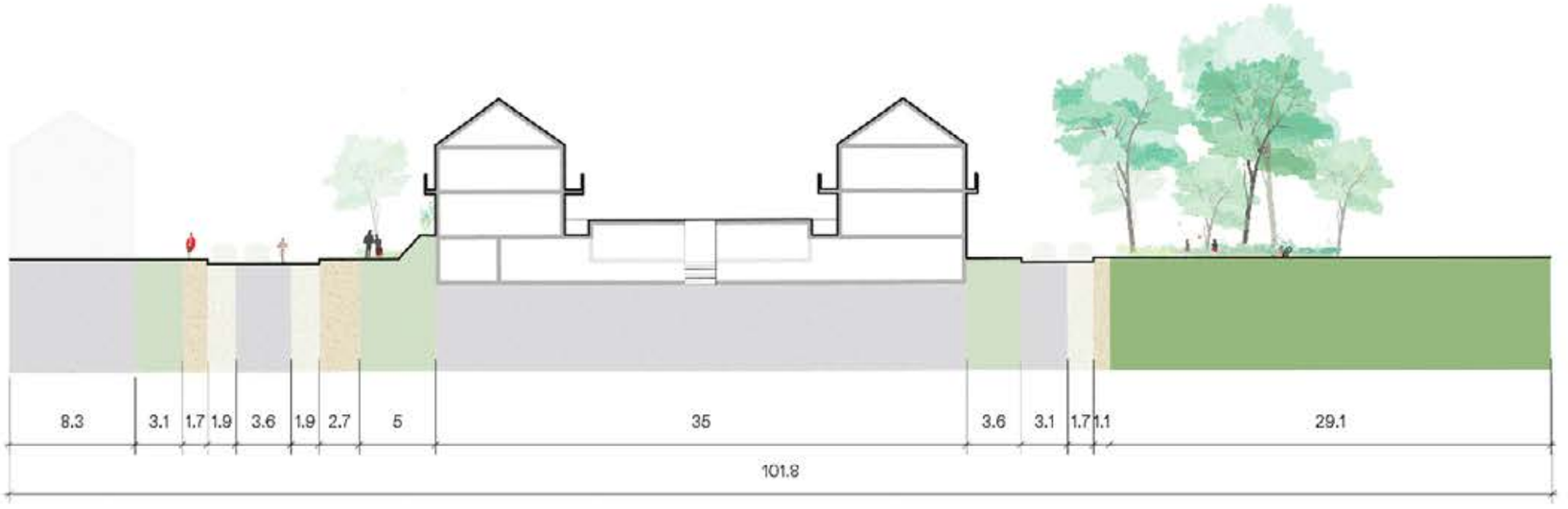

huidige situatie

ontwerpsituatie

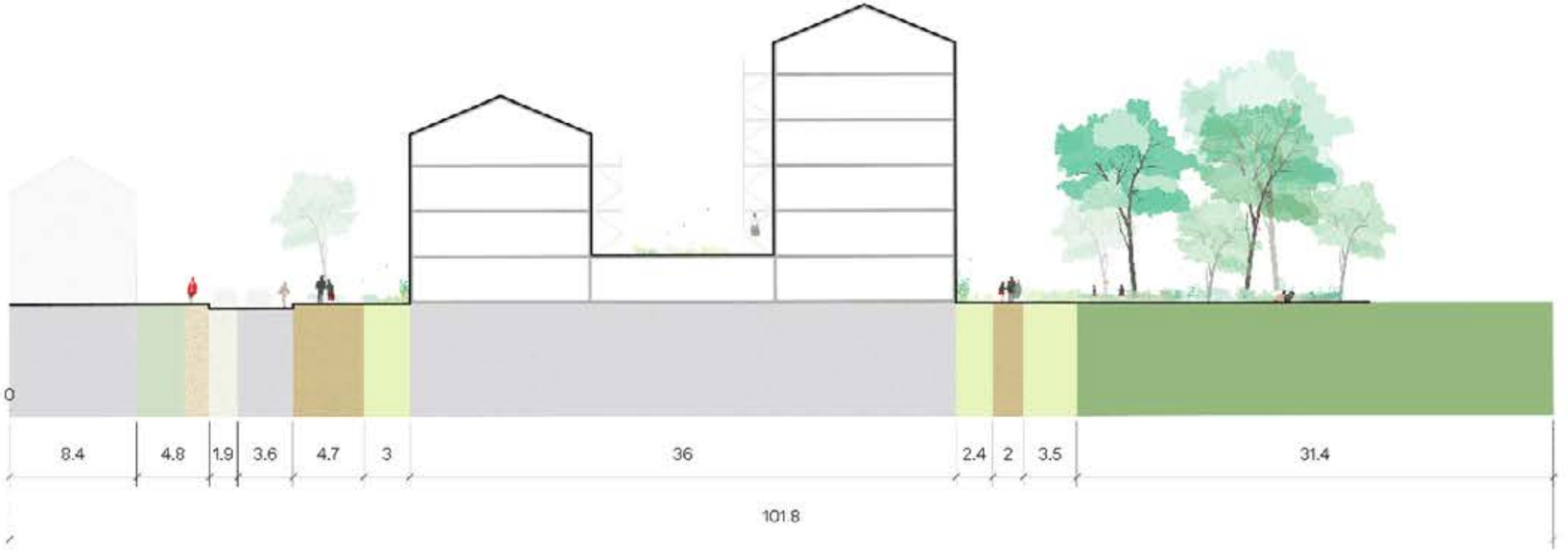

Profiel

B-B’

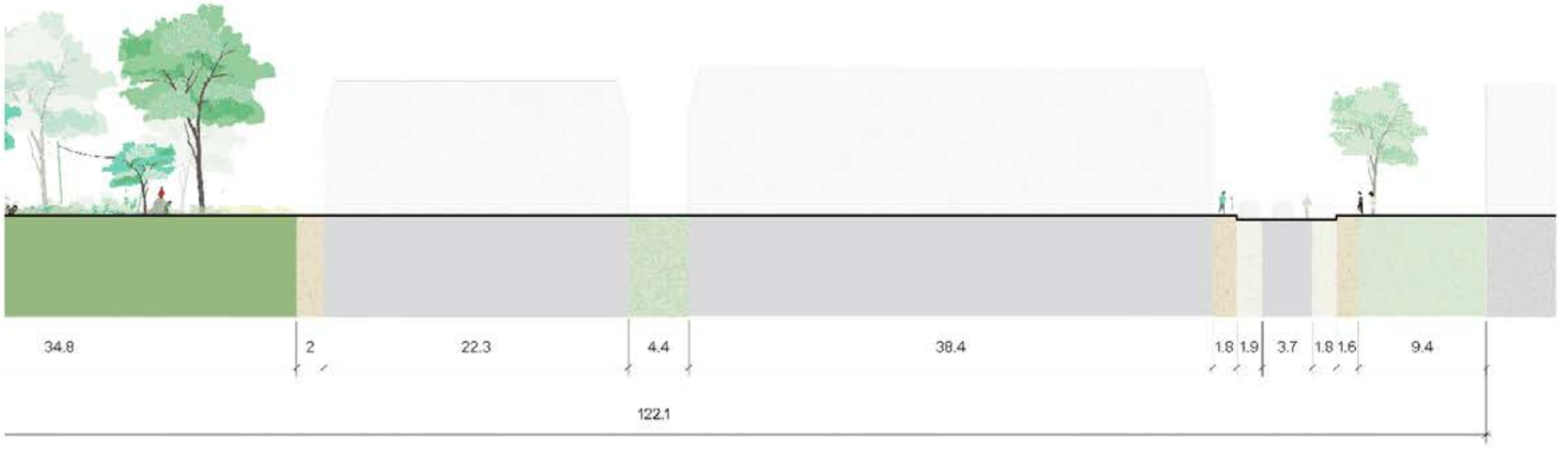

huidige situatie

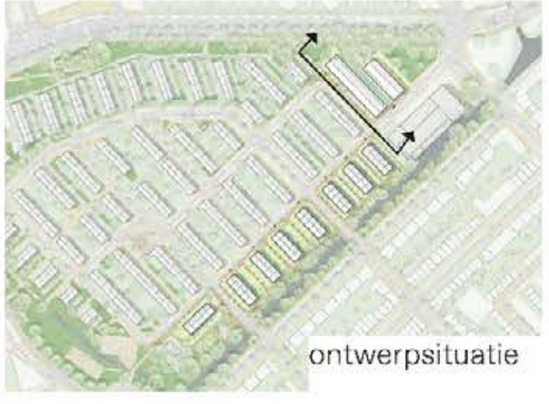

ontwerpsituatie

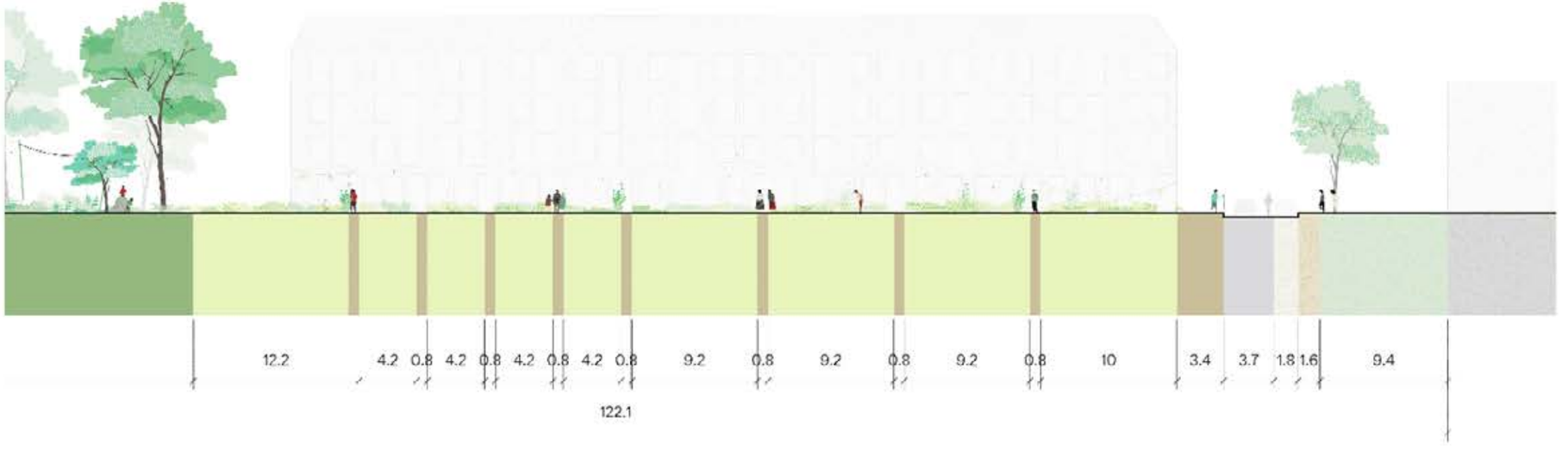

Profiel

C-C’

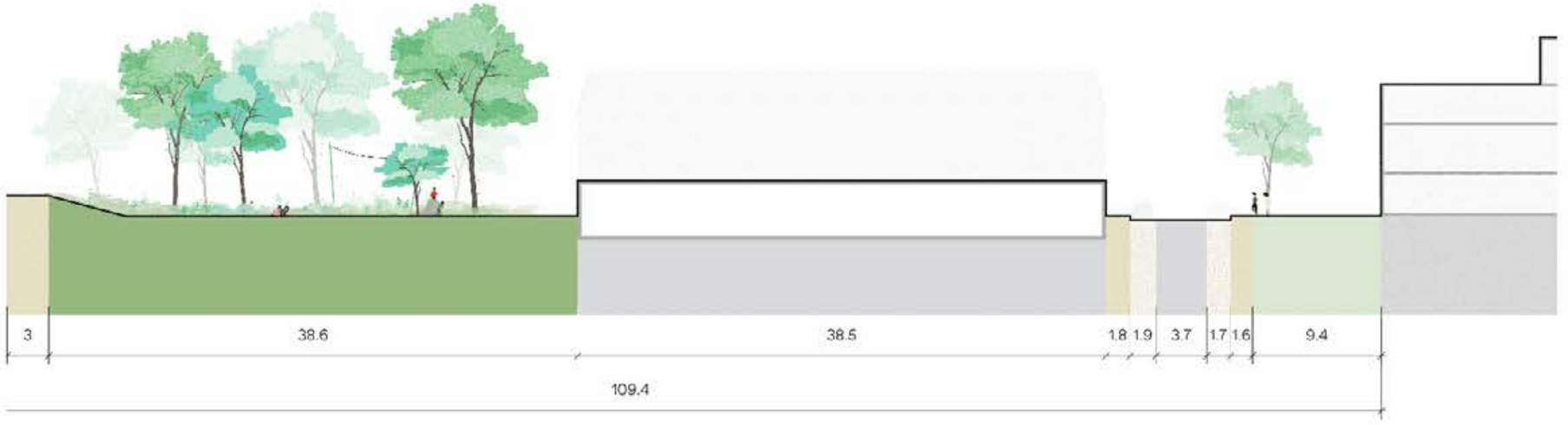

huidige situatie

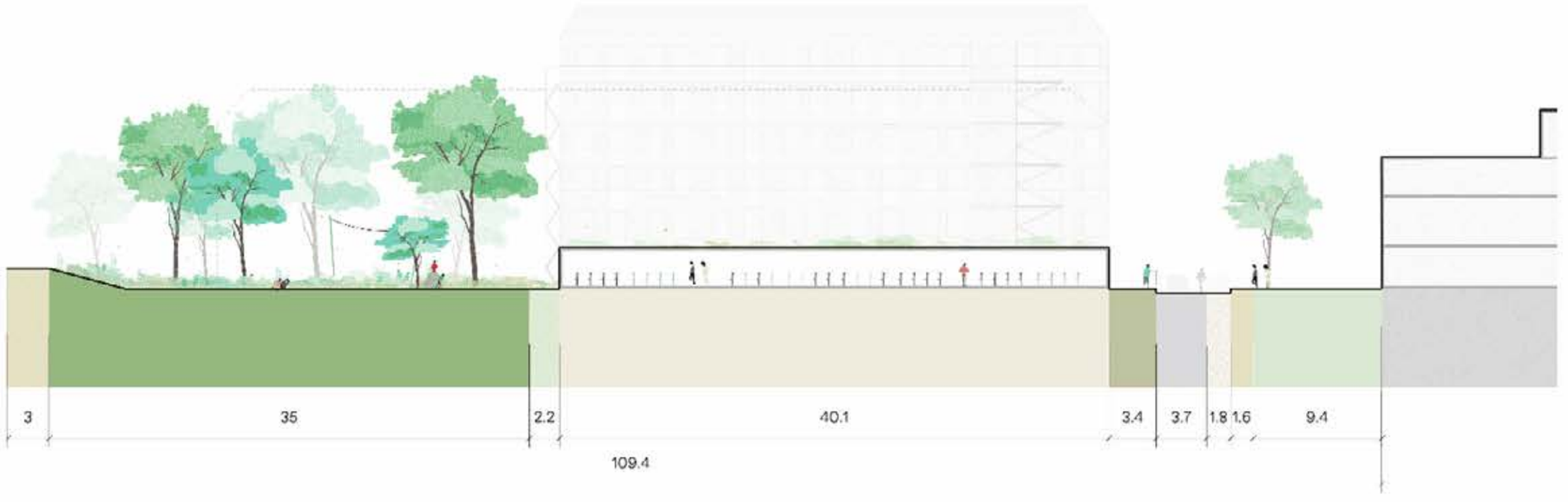

ontwerpsituatie

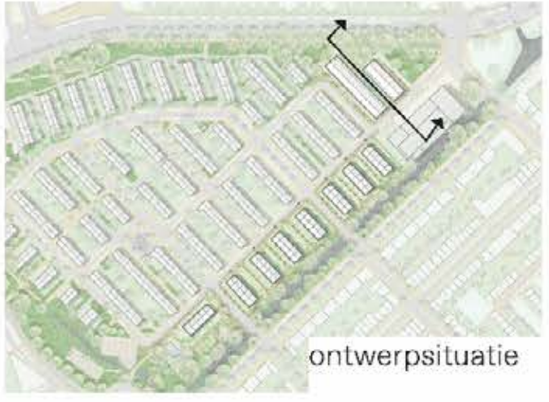

Profiel

D-D'

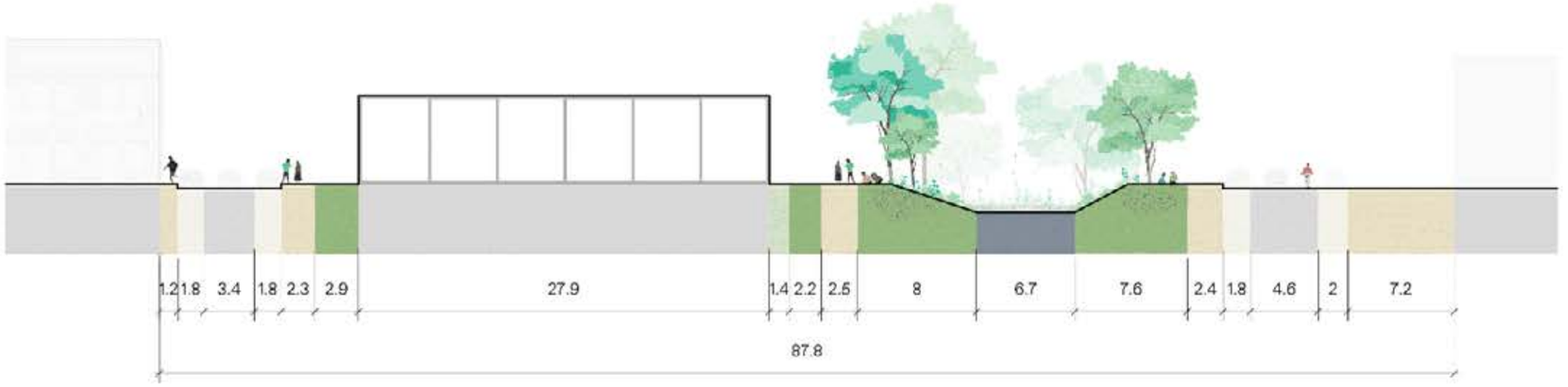

huidige situatie

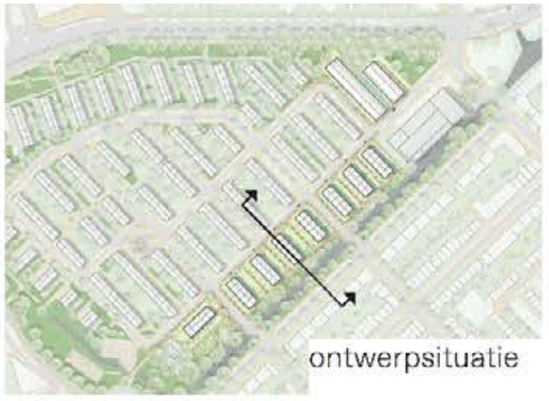

ontwerpsituatie

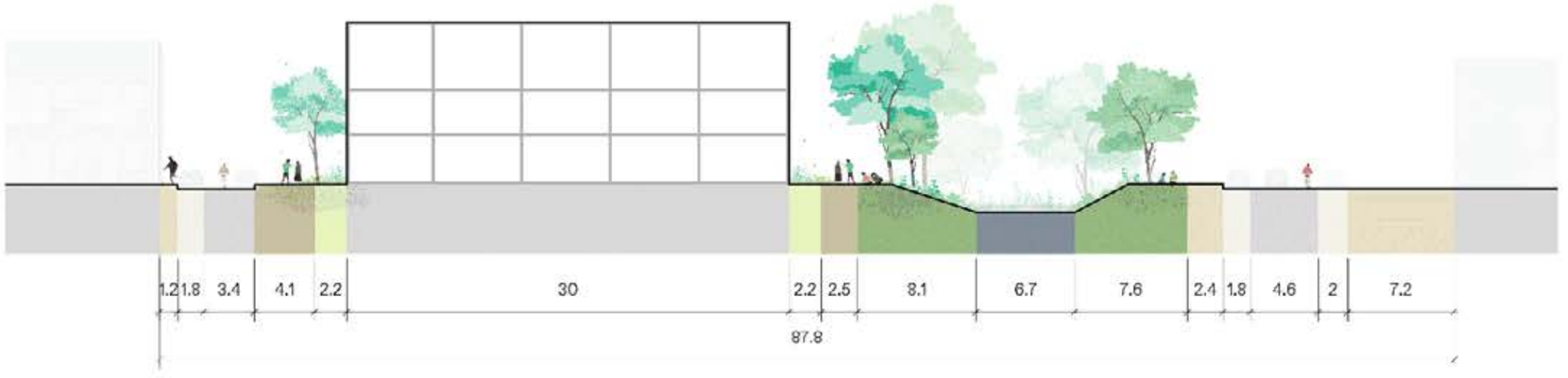

Profiel

E-E’

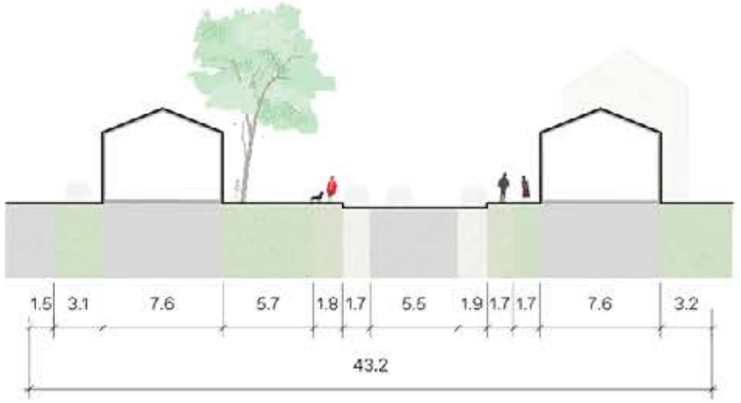

huidige situatie

ontwerpsituatie

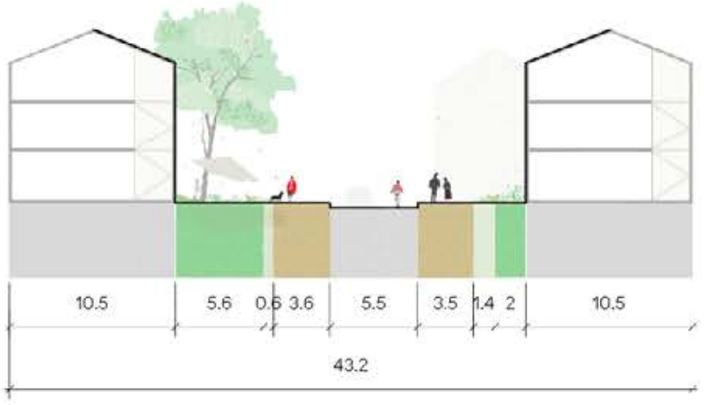

Profiel

F-F'

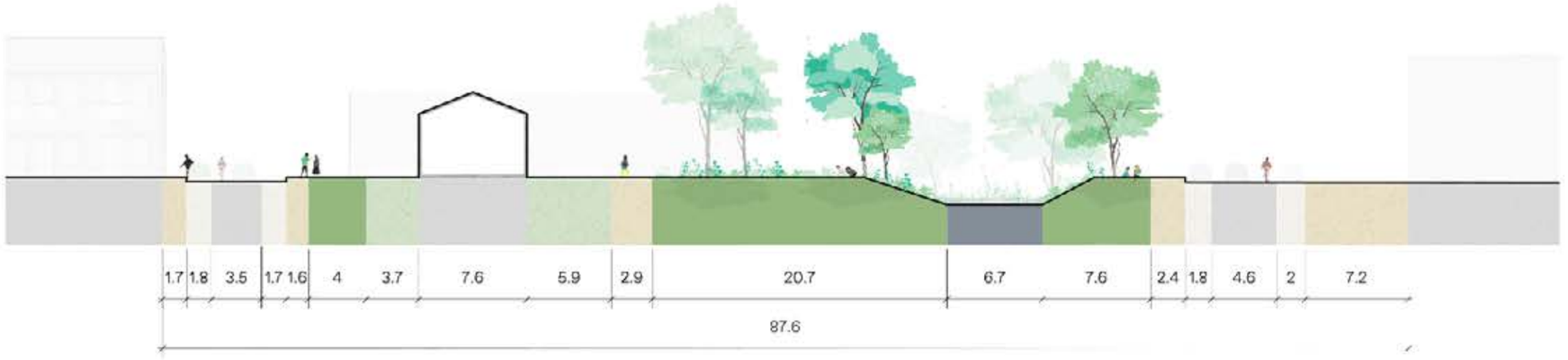

huidige situatie

ontwerpsituatie

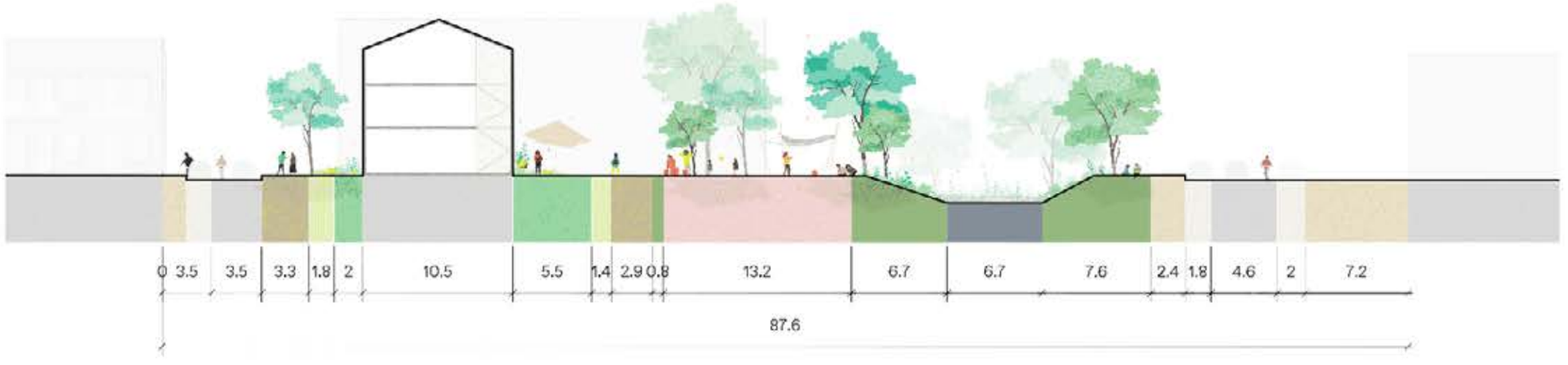

Model

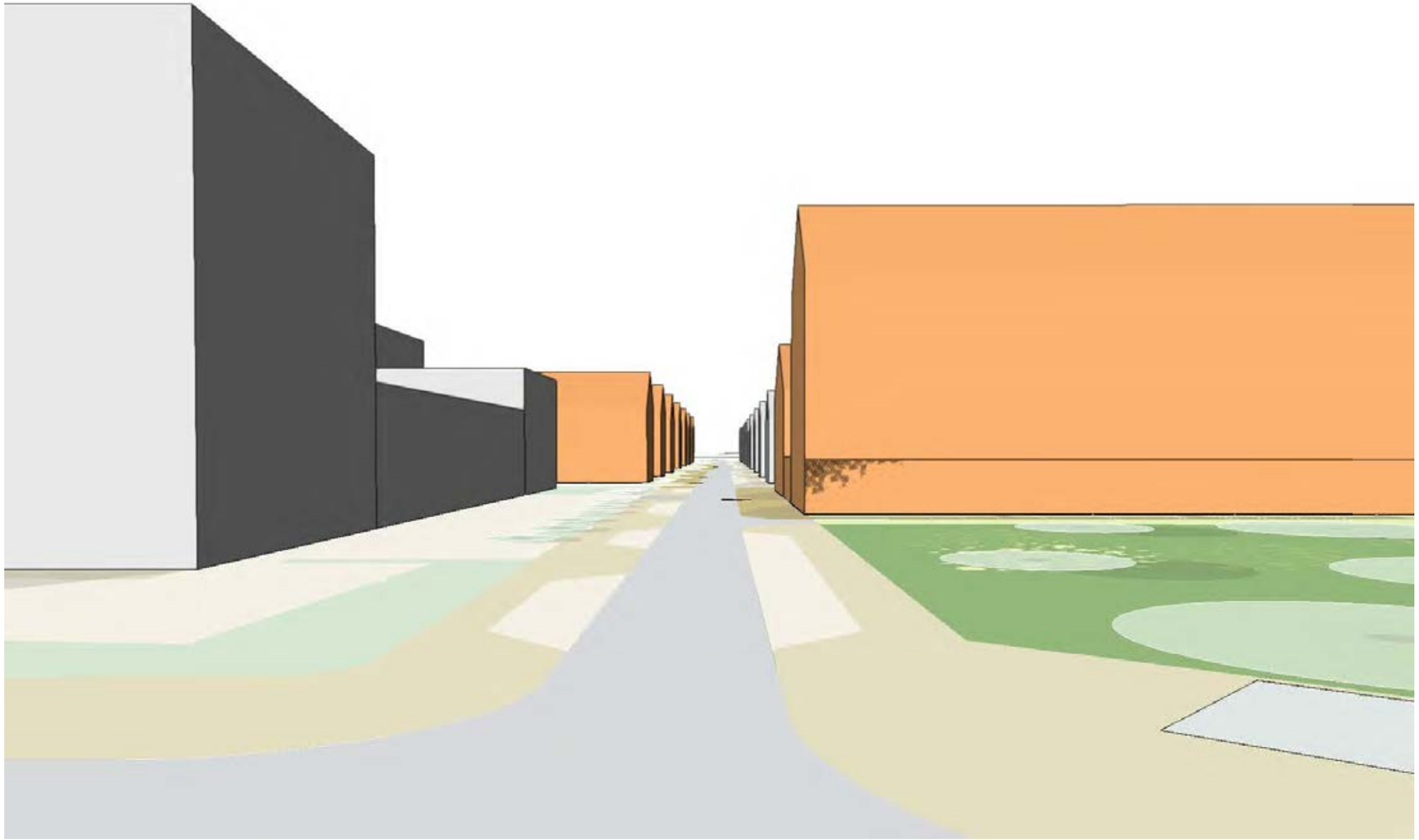

Model

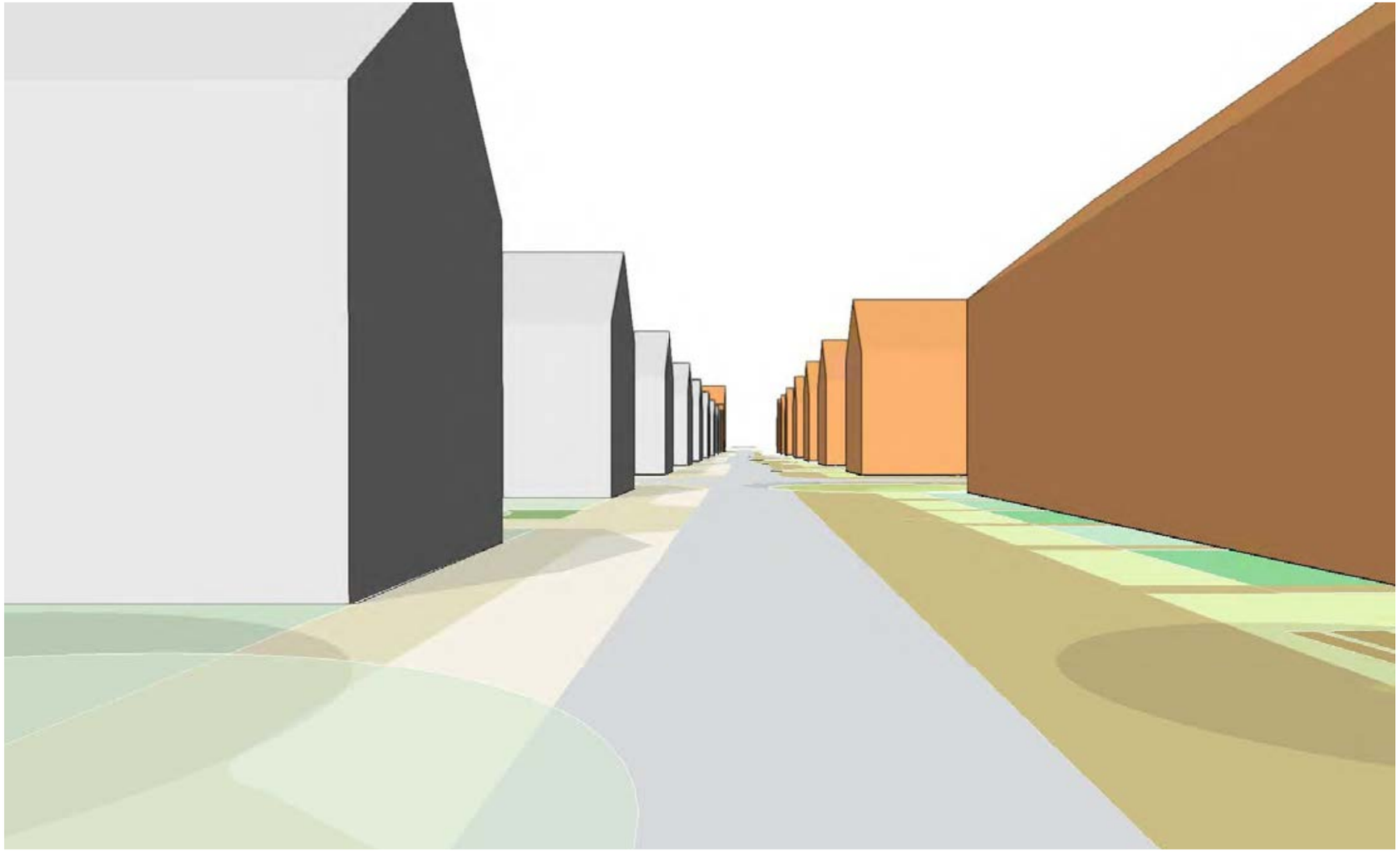

Model

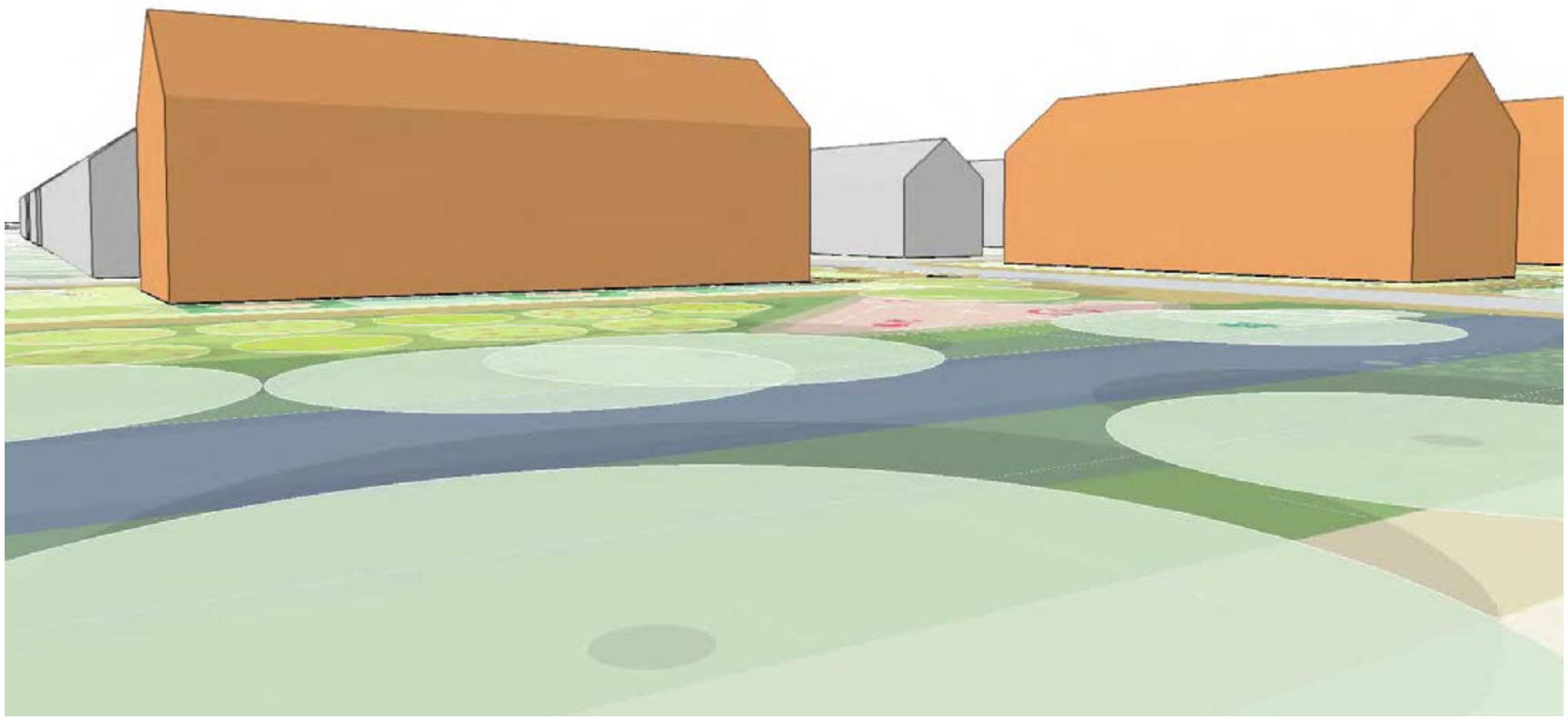

Model

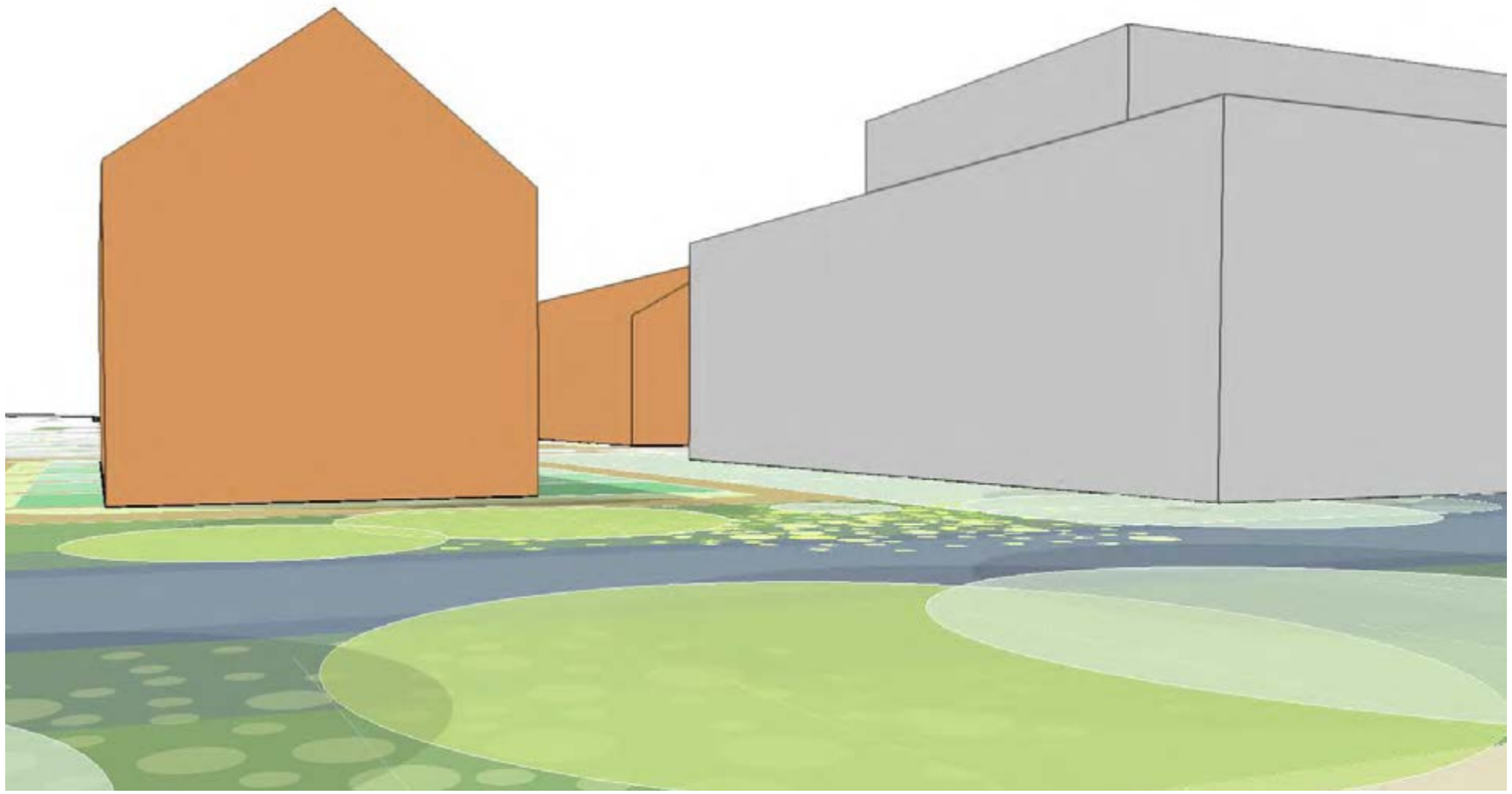

Model

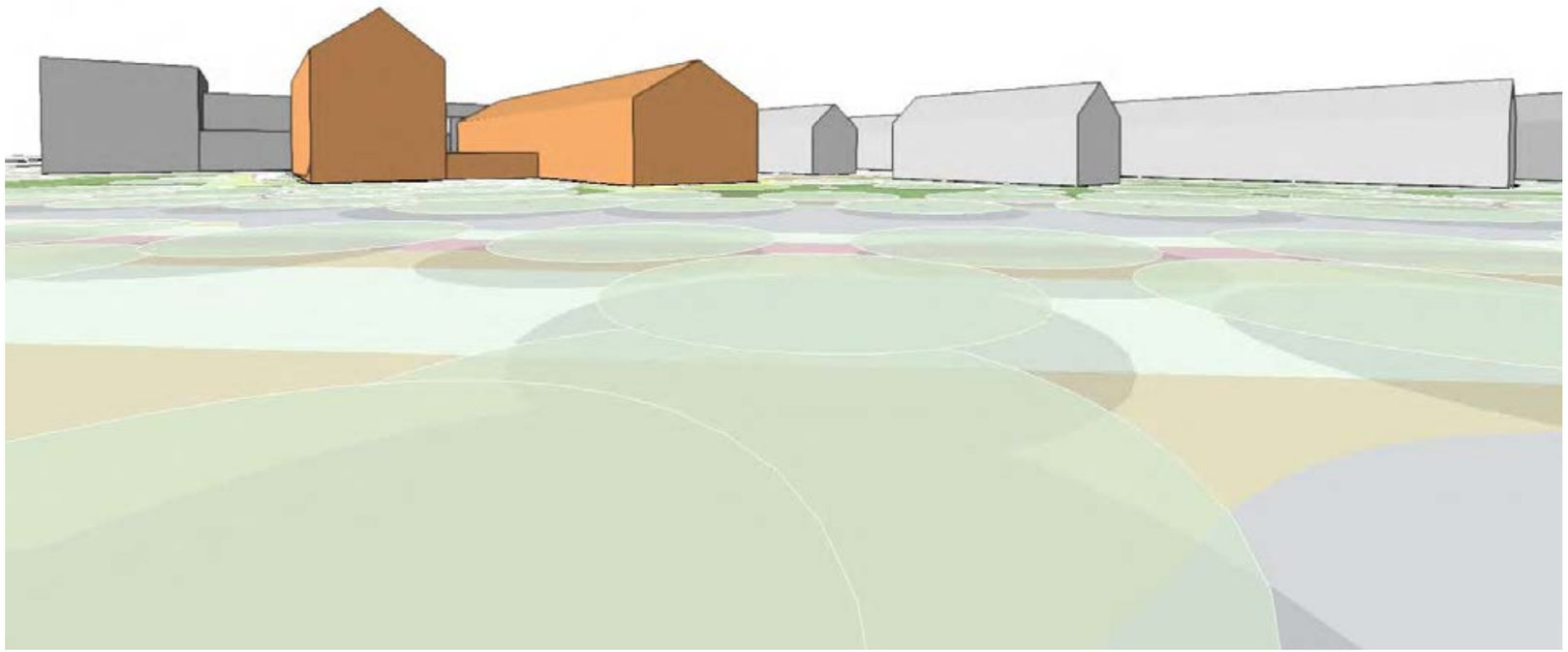

Model

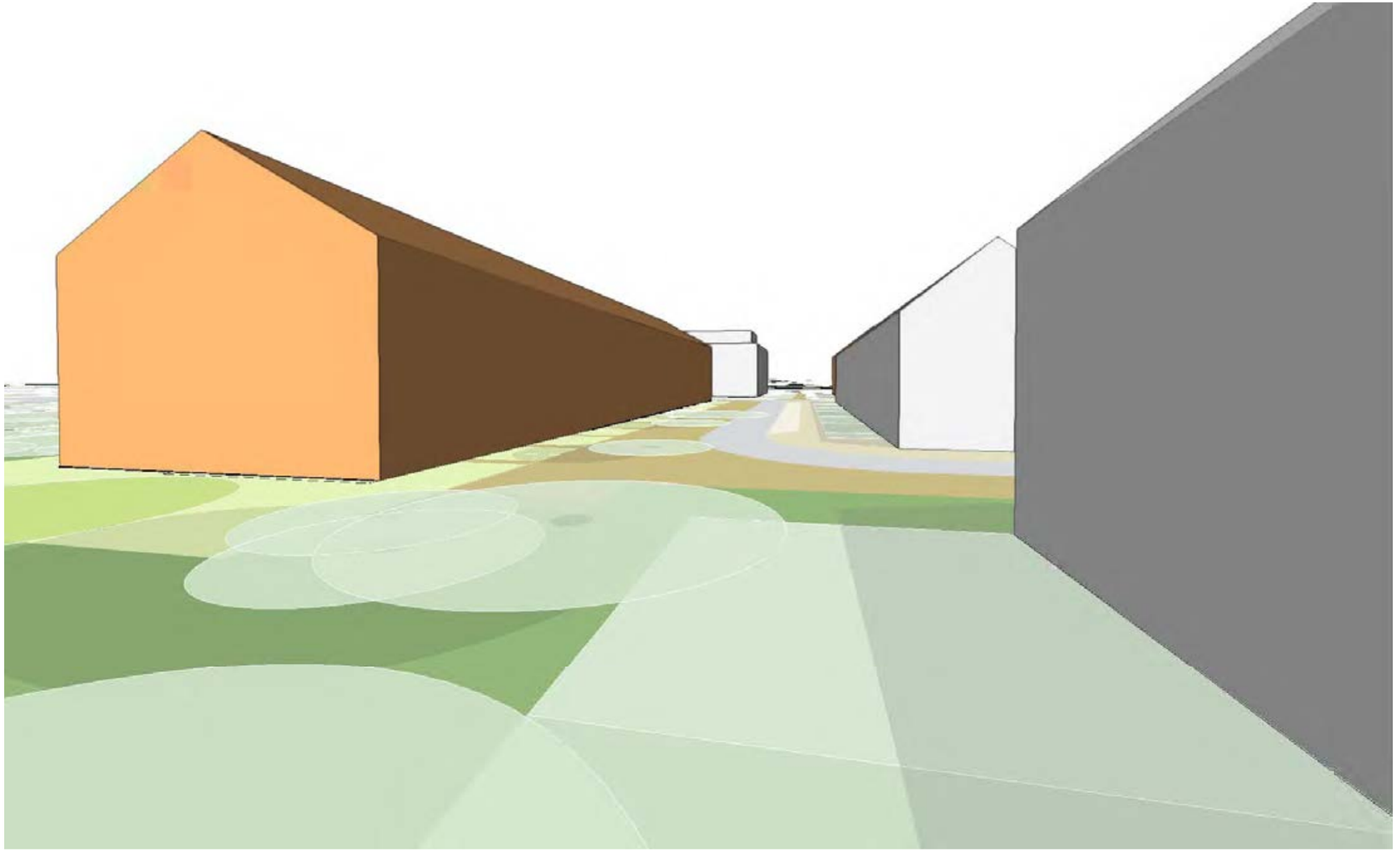

DZH
DZH
DZH
de zwarte hond
architecture
urbanism
strategy

Ymere